

895.922 34

ĐC

NH 556 T

HOANG VĂN BỔN

NHỮNG TÁC PHẨM TIÊU BIỂU

TẬP 3 - VĂN HỌC THIẾU NHI

HOÀNG VĂN BỔN - TRẦN THU HẰNG (tuyển chọn)
Tiến sĩ HUỲNH VĂN TỐI (giới thiệu)



NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP ĐỒNG NAI

HOÀNG VĂN BỔN NHỮNG TÁC PHẨM TIÊU BIỂU

(TẬP 3)

Văn học thiếu nhi

000916

HOÀNG VĂN BỔN - TRẦN THU HẰNG
(tuyển chọn)

Tiến sĩ HUỲNH VĂN TỚI
(giới thiệu)

THƯ VIỆN
TỈNH ĐỒNG NAI

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP ĐỒNG NAI

Cùng bạn đọc

Đến nay, Nhà xuất bản Đồng Nai vui mừng giới thiệu cùng bạn đọc bốn tập trong bộ sách *Hoàng Văn Bôn – những tác phẩm tiêu biểu*.

Ở tập 3 này, chúng tôi tuyển chọn những tác phẩm viết về thiếu nhi rất tiêu biểu của nhà văn:

- Tướng Lâm Kỳ Đạt
- Lũ chúng tôi
- Ó ma lai
- Về quê nội
- Đội quân hoa và cỏ
- Tuổi thơ trong làng

Trong tác phẩm của nhà văn, có nhiều từ địa phương, tiếng lóng, điển tích, điển cố, địa danh... xét thấy bạn đọc có thể sẽ không rõ nghĩa nên chúng tôi thực hiện một số chú thích. Những chú thích của biên tập sẽ được ghi (Bt) ở cuối câu, còn lại là chú thích của tác giả.

Chúng tôi cũng sử dụng một số ký hiệu viết tắt sau:

- Nxb : nhà xuất bản
- Ph.n : phương ngữ
- B.â : biến âm
- Tg.l : tiếng lóng

Nhà xuất bản tổng hợp Đồng Nai

*Tường
Lâm Kỳ Đạt*

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Tác phẩm *Tướng Lâm Kỳ Đạt* được viết năm 1962. Xuất bản lần đầu năm 1962, tại Nxb Kim Đồng.

– Cuốn sách liên tục được tái bản ở Nxb Kim Đồng và Đồng Nai. Lần tái bản mới nhất ở Nxb Kim Đồng, năm 2006.

– Văn bản dưới đây được lấy từ *Tuyển tập văn học thiếu nhi*, tập 1, tr 19-20, Nxb Đồng Nai, 1997.

Đây là một trong những tác phẩm viết cho thiếu nhi đặc biệt nổi tiếng của nhà văn Hoàng Văn Bôn. Những ký ức của thời chăn trâu cắt cỏ với những trò tinh nghịch trẻ con của chính nhà văn cùng bạn bè được tái hiện sinh động, hấp dẫn. Theo một điều tra vào những năm 1962-1965, *Tướng Lâm Kỳ Đạt* là một trong bốn quyển sách được thiếu nhi cả nước đặc biệt yêu thích.

Về hoàn cảnh ra đời của tác phẩm, chính nhà văn đã kể lại cùng bạn bè, đó là một dịp đầy ngẫu hứng. Đáp lại lời “thách thức” của Phù Thăng (một người bạn thân của nhà văn), phải viết gì đó cho thiếu nhi; Phù Thăng có *Con nuôi trung đoàn* thì bấy đêm sau, Hoàng Văn Bôn viết xong *Tướng Lâm Kỳ Đạt*. (Bt)

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

I. Sợi chỉ đỏ buộc cành tre

Trên gác chòi trâu bên sông Đồng Nai, một chú gà trống uốn cong chiếc cổ xù lông, oai nghiêm, dõng dạc gáy từng hiệp dài, chấm dứt bằng ba tiếng nắc thật ngắn.

Tiếp theo là khắp xóm ven sông, từng bầy gà đua nhau gáy rộ.

Giữa những bó bã mía xếp cẩn thận, chú bé Lâm Kỳ Đạt đã thức dậy. Chiếc lục lạc bằng bạc ở cổ rung lên leng keng như một con ngựa sắp tể. Chú ta đưa hai ngón tay trở bịt hai lỗ tai lại. Đôi mày rậm rì nhú lại đến dính vào nhau. Cậu ta bực tức vì giấc ngủ không yên lành.

Chú gà trống lại gáy một hiệp rõ to và dài như thách thức.

Lập tức, Đạt vỗ hai tay bành bạch vào đùi, gò lưng dốc hết hơi ra kéo một giọng to không kém giọng của chú gà.

– Nào, muốn đua thì đua! Đạt này chưa hề chịu thua ai bao giờ!

Nhưng đến hiệp thứ tư thì Đạt biết mình không thể thắng được rồi. Chú ta rút kiếm gỗ nhìn lên ngọn bưởi. Chợt trông thấy cái cổ chú gà trống đã vì chọi nhau mà trụi cả lông, Đạt tỏ vẻ hài lòng:

– Trụi lủi như đầu ông sư mà cũng gáy!

Cậu ta quay trở lại, dứt kiếm gỗ vào lưng quần:

– Chém cái cổ trụi lông của mày, chỉ bắn kiếm tao thôi!

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Chú gà trống lại cất giọng chúa tể ra thách thức Đạt. Đạt vội bịt tai lại, uốn bộ ngực nở nang làm rung lên chiếc lục lạc ở cổ:

– Đã nói tha là tha!

Vừa lúc ấy, có một bàn tay đầy sẹo đặt lên vai phải Đạt:

– Chưa súc miệng mà đã cãi với ai đó?

– Dạ không đâu, cái con gà trụi lông.

Đạt quay lại nhìn người bác: Bóng bác cao lớn dềnh dàng trùm cả thân hình em.

– Sáng rồi, bác chưa sang sông sao?

Giọng cười bác ồ ồ nghe thật vui tai và thật ấm:

– Sắp đi đây! Đêm hôm, có tiếng xe chạy nhiều. Có lẽ hôm nay nó cần quét vùng mình! À, Đạt này, bác không hiểu tại sao các cháu lại đánh nhau giữa lúc này?

Sợ bị rầy, Đạt vội lắc đầu. Cậu ta kéo ống tay áo che phủ vết thương ở cánh tay phải. Cuối cùng, không quen nói dối, Đạt gật đầu:

– Bác ạ, chúng nó định lừa cả bầy trâu sang ăn hết cỏ đồng của cháu! Cháu không chịu được đâu!

Người bác khò lưng xuống. Dùng đoạn tay cụt còn lại, bác áp cổ Đạt vào ngực mình, ra vẻ hài lòng cái tính cương trực, thẳng thắn của đứa cháu:

– Giỏi lắm! Dám làm phải dám chịu! Không nên nói dối!

Đạt sung sướng ngẫm. Nhưng chỉ trong phút chốc thôi, đôi mắt đen bỗng chớp chớp lo sợ. Bác bảo không nên nói dối, nhưng mình có nói dối không? Không cho bọn Bảy Cối Xay lừa trâu sang đồng mình, Đạt còn một lý do nữa. Nhưng Đạt không dám nói ra cùng ông bác: Cậu ta muốn để tìm Thần Nước Mặn là ai? Nó làm những gì mà có vẻ khả nghi, thậm chí vậy? Cậu ta mân mê chỗ tay ngắn của ông bác:

– Bác, sao tay bác bị cụt thế này?

Ông bác trầm lặng lại như thường ngày, cạ cạ bộ râu rể tre vào vai Đạt:

– Cũng như cháu thôi, bác không nhìn được!

– Cháu cũng vậy. Hôm qua thằng Bảy Cối Xay lên tống vào lưng cháu một hòn đá bằng đầu gối này này, nhưng cháu cắn răng cháu chịu... Khóc là dở, phải không bác?

– Phải, khóc là dở! Cùng lắm, cầm lòng không được thì phải tìm một chỗ kín mà khóc một mình!

– Bác, cả cái làng mình, cháu không tìm đâu ra một chỗ kín để khóc đâu bác ạ! Chỗ nào, Tây nó cũng giẫm nát cả rồi...

Ông già trầm lặng, không nói. Đạt thấy thương ông bác lắm. Em buồn và ân hận. Nhìn cánh tay cụt của ông bác, em thấy căm giận tên Thần Nước Mặn và em nó là thằng Bảy Cối Xay quá! Em cứ cho là tại hai anh em thằng ấy mà ông bác mình buồn, khổ!

Đột nhiên, em chạy lại “dinh lữ”, nhấc hai hòn đá to, móc ra một cành tre có buộc sợi chỉ đỏ, trịnh trọng trao tận tay ông bác:

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Đây bác xem cái này là cái gì? Khi đi săn chim, cháu thấy nó buộc hai chỗ như vậy, nhưng thằng Bảy Cối Xay đã nhanh tay giật phăng đi một cái...

Ông bác hơi sửng sốt nhìn que tre có buộc sợi chỉ đỏ trong tay Đạt. Ông hỏi:

– Cháu lấy ở vườn tre nào?

– Ở vườn tre đầu làng. Còn cái mà thằng Bảy Cối Xay giật thì ở vườn tre nhà chú Hai. – Nói xong, Đạt có vẻ tự hào nhìn chăm chú vào khuôn mặt ông bác như muốn nói: “Bác còn cười, còn coi thường anh em thằng Thần Nước Mặn nữa thôi?”.

Bàn tay sần sùi ông bác nắm chặt cành tre. Mắt ông long lên và đỏ ngầu, khiến Đạt phát hoảng. Đúng những nơi ấy có hầm bí mật của cán bộ ta, nơi trú ẩn của những người bạn thân của ông. Vậy việc này có liên quan gì đến việc Tây đào hầm anh Tám, giết anh Tám trước đây không? Có phải chính Thần Nước Mặn là tên chỉ điểm lợi hại mà ông đã theo dõi từ lâu không?

Trước đây, ông cũng có biết là tên Cai tổng ở đầu làng có một người cháu vợ ở cách đây hơn ba ngày đường. Trong những ngày lễ lộc, hấn hay về chơi. Người hấn đen thui đen thui như củ ấu, nên lũ trẻ đặt cho hấn ta cái tên khá ngộ nghĩnh là “Thần Nước Mặn”. Chúng cho rằng ai mà đen như hấn đều do lặn lội dưới nước mặn. Còn người vùng nước ngọt thì ai cũng trắng trẻo... Nhưng băng đi một thời gian rất lâu, cho đến tháng năm vừa rồi, ông mới thấy một người giống y người cháu vợ lão Cai tổng. Hấn theo một đoàn người tản cư đến làng này. Hấn đường hoàng vào ở nhà lão ta. Người hấn cũng đen như Thần Nước Mặn trước đây. Mặt mũi hấn cũng

giống y như thế. Dân làng cũng tin là Thần Nước Mặn, cháu vợ lão Cai tổng trước đây. Và lũ trẻ thì cũng cứ cho đó là Thần Nước Mặn mà chúng đã đặt “biệt hiệu” cách đây gần hai năm. Nhưng riêng ông, ông vẫn nghi ngờ, theo dõi. Ông cho Thần Nước Mặn này tuy giống Thần Nước Mặn trước như tạc, nhưng là người thứ hai...

Nhưng rồi ông trấn tĩnh được trước mặt chú bé thông minh, liều lĩnh và hiếu kỳ này.

Ông buộc sợi chỉ vào cổ tay mình, đùa cùng Đạt:

– Người ta làm như vậy để được khỏe mạnh, cháu không biết sao?

Đạt khó mà tin được như vậy, nhưng em không nói ra, chỉ âm ỨC trong bụng. Đạt hỏi:

– Bác, nhưng tại sao Thần Nước Mặn nó không cho cháu bắn chim ở vườn tre dọc bờ sông? Nó dọa là nếu cháu mà còn lảng vảng nơi ấy, nó sẽ đánh cháu?

Ông già kéo Đạt vào lòng, an ủi:

– Cháu à, cháu còn nhỏ lắm! Bọn nó là những người cậy quyền, ỷ thế! Có thể thôi! Cháu đừng động đến nó thì hơn. Có gì thì nói với bác, bác sẽ lo cho.

Rồi ông già đứng dậy, cười xòa, coi như chẳng có việc gì cả.

– Thôi, bác phải đi đây, xuống người ta đợi dưới bến. Cháu lo thả trâu ra đồng đi!

Đi được vài bước, ông già dừng lại hỏi Đạt:

– Nếu giặc đi ruộng, cháu có nhớ là phải làm gì không?

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Đạt đang mất hứng, nhưng cũng bình tĩnh đáp: “Dạ, phải coi hướng nó đi từ đâu, đi bao nhiêu thẳng”.

Ông già gật gù ra vẻ hài lòng:

– Giỏi, cháu nhớ khá lắm, nhưng còn thiếu một điểm nữa...

Đạt không chịu hỏi điểm gì, mà cậu ta quyết một mình cần môi cần lợi suy nghĩ cho ra. Một lúc, Đạt mới nhớ ra:

– Bác ơi, cháu nhớ ra rồi!

– Thôi, không cần nói. Nhớ được thì cháu cứ làm y như vậy.

Đạt đứng nhìn theo cái lưng ông bác khuất dần dưới bến sông Đồng Nai.

Cứ khuya nào cũng vậy, những người lớn phải thức dậy thực sớm, vượt sông tản cư. Trâu bò, nhà cửa, ruộng nương đều phải bỏ lại cho đàn bà, trẻ con. Khuya nào, trước khi lùa trâu ra đồng, Đạt cũng tần ngần đứng nhìn theo những đoàn thuyền như thế. Giá mà có được đôi cánh như con chim chích chòe, Đạt sẽ vù một cái là vượt ngay sang bên bờ kia xem chiến khu là cái gì. Trong những đơn vị bộ đội, có thằng nào nhỏ như mình không? Và sau cái rặng cây um tùm kia, có người nào ngăn cấm mình săn chim ở những vườn tre như cái thẳm Thần Nước Mặn ở đây không?

II. Ra đồng

Đạt lừa trâu ra đến nơi thì các em đã tụ tập quanh ngôi mộ cổ “sào huyết” của chúng nó.

Mặt Dài đang phá tổ ong, quát to vào bụi cây:

– Lý Xích Hoài đâu? Thử tài nó xem nào?

Tức thì từ trong bụi rậm, một chú bé quần áo tả tơi nhảy ra, quật mạnh khúc cây sắn khô vào lưng Đạt, Đạt hoảng hốt đưa tay phải ra đỡ, cây sắn khô gãy làm đôi. Đạt nhảy xuống, cắn răng chịu đau đến méo miệng:

– Thử thì được, đánh thì không nên! Đã thua thì thôi, đừng có đánh trộm!

000916

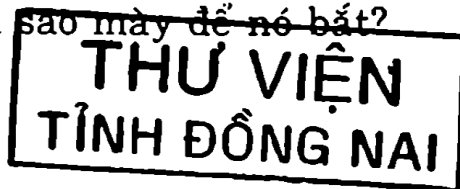
Tuy nói thế, nhưng Đạt tỏ vẻ hài lòng, nghĩ rằng đánh nhau mà có thêm nhiều kiểu ly kỳ như thế mới thú chứ, chúng nó thua rồi cứ giơ tay lên trời mãi thì chán lắm, ăn cơm không ngon chút nào cả!

Rồi Đạt ưỡn ngực nhìn khắp đám “em út”, dõng dạc ra lệnh:

– Tụi bay nghe đây! Bữa nay là phe thắng Bảy Cối Xay lừa trâu sang chiếm cánh đồng mình. Lý Xích Hoài đâu?

– Tao đây, làm gì mà gằm lên vậy?

– Gằm như thế còn hơn là để thằng Bảy Cối Xay nó trói tay mày! Kể đi, tại sao mày để nó bắt?



Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Mấy đứa khác cũng nhao nhao lên phản đối Lý Xích Hoài. Mặt Dài nhăn mặt, trề môi hít hít mũi mấy cái giống như Lý Xích Hoài.

Lý Xích Hoài nháy mắt lên, gân cổ mà thanh minh. Cậu ta... cố làm cho đồng bọn hiểu rằng, ta đây cũng không phải là vừa. Sở dĩ ta bị bắt thì cũng là... lý kỳ lắm!

– Nếu chỉ một mình Bảy Cối Xay thì nó đừng hòng động đến lông chân thằng này! Lý kỳ lắm, lý kỳ lắm!

Đợi cho lũ trẻ giông tai, trở mắt thèm thườn nghe, Lý Xích Hoài mới hạ giọng nói nhỏ:

– Tao đang cật cổ trong đám mía thì nghe bên ngoài có tiếng thì thâm của Thần Nước Mặn cùng thằng cha nào đó: “Một giờ khuya nay, khi thấy ở bếp chóp ba tia lửa, ông lập tức sang ngay!”. Mình cố nằm yên, nhưng cái cổ ôn vật này nó cứ bắt ho mãi, thế là mình bị Thần Nước Mặn tóm ngay...

Nói xong, cậu ta hít mũi tự do, ra vẻ hài lòng vì lần bị bắt ấy lắm.

Nghe thế, Đạt càng quyết tâm không cho bọn Bảy Cối Xay lừa trâu sang chiếm cánh đồng này. Có chúng nó ở đây, công việc quan trọng của mình sẽ bị cản trở. Coi chừng cái thằng cha kia là tay mang chỉ đỏ để cho Thần Nước Mặn buộc khắp vườn tre làng mình cũng chưa biết chừng. Chuyện này phải bí mật mới được. Với ông bác mình, mình cũng không cho biết đâu...

Giữa lúc ấy, Mặt Dài từ trên chạc ba cây xoài đã rúc ba hồi tù và ⁽¹⁾ rồi đồng dạc báo tin:

– Tụi bay ơi! Chúng nó lừa trâu sang đồng mình kia kìa! Đó, chính thằng Bảy Cối Xay đang cỡi con trâu một sừng đi đầu đấy!

Các chú tản ra, leo nhanh lên cây, nhảy lên những mô đất, hò hét inh ỏi. Nhưng Đạt thì hình như không trông thấy gì cả. Cậu ta vẫn ung dung nặn đất sét thành một cục tròn cho bé Ái đánh đũa. Lý Xích Hoài tức giận từ trên cây nhảy xuống đất, xoắn tay áo đưa tay đánh không khí về phía Bảy Cối Xay còn ở xa ba trăm thước:

– Hay cho chúng mày! Giỏi cho chúng mày! Gặp tao phen này thì vô phương tẩu thoát.

Đạt gắt Lý Xích Hoài rồi ra lệnh cho các chú khác:

– Đừng la hét, chúng nó kinh! Nghe đây: con Ái thì coi giữ trâu. Trưa về nhà lấy cơm cho cả bọn.

Ái đang tung quả chuyền bằng đất, bắt từng chiếc đũa, vùng vằng:

– Không đâu! Em không lấy cơm nữa đâu! Má em rầy em, cấm em lấy cơm cho các anh!

Nói xong từng giọng dài, Ái lại tiếp tục tung quả chuyền, bắt đũa, đặt từng chiếc sang chân trái. Khuôn mặt tròn trịa ngẩng nhìn theo hòn đất, đếm thì thầm:

Chuyền chuyền một, một đôi:

¹ Tù và: cái trống làm bằng sừng trâu

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Chuyền chuyền hai, hai đôi:

Bè bàng, sang ngón, chọn tay:

Ngang qua cầu nhào cái tằm

Nủm cái thẻ. Rẻ rẻ một, rẻ rẻ hai...

Đạt quay lại to tiếng:

– Con gái không đánh giặc thì phải lấy cơm nước!

Bàn tay Ái không bắt hòn đất nữa, làm nó rơi xuống vờ làm đôi:

– Má em cấm mà!

Đạt nhìn bé Ái, vừa thương hại, lại vừa tức no bụng: “Thế mà bác mình cứ bảo là cái con bé ấy dễ thương lắm! Cháu đừng có làm cho nó buồn...”

Ái đã phụng phịu, nước mắt chảy quanh:

– Cơm thì phải lấy nhiều! Trâu hôm nay lại có thêm hai con nữa! Trâu hoang, trâu ốm của ai cũng nhận lấy rồi hét tướng lên: “Ái giữ trâu, Ái giữ trâu!”

Đạt đang nhìn bọn Bảy Cối Xay ung dung kéo đến, bỗng chạy ra gạt Lý Xích Hoài đang ngoáy bông cỏ may vào tai bé Ái:

– Không thằng nào được động đến con Ái, hiểu chưa?

Lý Xích Hoài lồm cồm bò dậy, hỏi vặn lại Đạt:

– Tại sao?

– Không biết, nhưng tao cấm tụi bay ăn hiếp nó!

Mặt Dài cũng hùa về phía Lý Xích Hoài:

– Không biết thì tại sao lại đi bao che cho nó?

Đạt nổi cáu, nhưng cậu ta cũng không sao giải thích được tại sao mình không thể để cho một đứa nào bắt nạt bé Ái! Ừ, thôi nói ra mà làm gì. Cái tội này nó cũng chẳng hiểu gì đâu! Cái lúc mà cha mình chết, chúng nó có chịu chơi quanh mình như con bé Ái đâu! Ái cũng chẳng an ủi mình, chẳng cho mình cái kẹo hay quả ổi nào, nhưng những ngày ấy nó không bỏ mình mà đi đâu xa. Nó luẩn quẩn quanh mình. Thấy mình khóc, nó cũng rơm rớm nước mắt khóc theo. Mỗi bữa chiều, nó bung đến cho mình một chén cơm với một con mắm sống. Nó để trước mặt mình, bảo khẽ: “Ăn đi, má tôi bảo anh ăn đi!”.

Đạt đang nghĩ đến đây thì bé Ái hoảng hốt chạy đến nắm tay Đạt:

– Anh, chúng nó đến kìa!

III. Giành đồng

Đúng giữa lúc bé Ái hốt hoảng, bọn Bảy Cối Xay đã dừng trước mặt. Khi cái bóng lắc lư, gãy khúc của Bảy Cối Xay trườn đến giữa bốn cái bóng của phe Đạt, hấn liền quát bằng cái giọng rè rè, cố làm ra vẻ oai vệ:

– Đưa tay lên! Có đầu hàng không?

Lý Xích Hoài nhảy tung lên như giãm phải than lửa.

Đạt vẫn đứng im không hề nhúc nhích. Bảy Cối Xay nghển cổ, cào lên má phải đầy tàn hương lại ra lệnh như lúc đầu:

– Có đầu hàng không? Đầu hàng hay đánh thì cũng phải nói ra một tiếng? Việt đâu, coi xem nó có miệng không?

Sau lưng hấn bước tới một chú bé trắng trẻo, mặt vuông, môi đỏ, mắt sáng và dài, người cao lêu nghêu, hai tay ôm chặt quyển Tam Quốc chí trước bụng.

Mặt Dài hỏi hấn, vẻ coi thường:

– Có phải mày là “quân sư” của nó không?

Cậu bé mặt trắng nhấp nháy đôi mắt tinh ranh nhìn lướt qua vài hàng trong bộ Tam Quốc, rồi nói, giọng trong trẻo khác thường:

– Quân sư chính là tao, nhưng không phải ở dưới quyền nó. Tao là của tao!

– Của ai cũng kệ mày! Còn thằng kia, làm gì mà loay hoay trong bụi đấy? – Mặt Dài lại chỉ tay vào bụi mà hỏi.

Chú bé lùn choần choần, chân khuỳnh như tướng cưỡi ngựa, đầu cạo trọc có chừa ba chỏm tóc, từ trong bụi bước ra. Cậu bé này vẫn vuốt ve chú chuồn chuồn đỏ trong tay, miệng hát nghêu ngao:

Con chim manh manh

Nó đậu cành chanh

Tôi vác mảnh sành

Tôi chọi chết vãi

Làm thịt bẫy mâm...

Hát đến đây, cậu ta vỗ ngực đánh bách, tự xưng tên họ:

– Huỳnh Thăng đúng là tao!

Xưng tên xong, Huỳnh Thăng mon men lại định nghịch con sáo trong tay bé Ái. Bỗng có một tiếng thét làm hắn giật nảy người:

– Đứng lại! Không đứa nào được đụng đến nó! Ái, lại đứng sau lưng anh!

Bảy Cối Xay, Việt quân sư như đến bây giờ mới thấy đối thủ của mình. Bảy Cối Xay vội bước cả nhấc cái chân, nép lại gần Việt quân sư, trở mắt nhìn Đạt từ đầu đến chân, nghĩ bụng: Chơi với thằng này không vô. Cái miệng nó cũng nhỏ như miệng mình sao tiếng nó hét như bò rống vậy?

Đúng lúc ấy, Đạt đã nhích lại sát hắn, chiếc lục lạc khua leng keng:

– Lừa trâu về ngay. Nếu không, sẽ mang họa.

Nói xong, Đạt sửa lại chiếc lục lạc ở cổ kéo bé Ái đứng sát vào mình. Bảy Cối Xay đã thấy chột dạ, toan rút lui cho

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

dễ thở một chút, nhưng Việt quân sư bỗng nhìn hấn, cười ngạo nghễ, thách thức:

– Cái thằng miệng hùm gan sứa. Ở nhà nói thánh nói tướng. Ra đây, đã cụp đuôi muốn rút êm rồi.

Chạm tự ái, hấn nổi khùng lên, cố bước đến hai bước, lấm lét nhìn Đạt:

– Tính sao đây? Cỏ đồng mày nhiều. Cỏ đồng tao ít. Cho hai bầy trâu ăn chung cho vui...

– Lùa trâu về ngay.

– Anh Thần Nước Mặn tao bảo tụi tao phải qua chiếm cánh đồng của tụi mày.

Bảy Cối Xay muốn nói thật chuyện ấy ra cho phe Đạt sớm nhận lời. Chẳng ngờ Lâm Kỳ Đạt đã gằm to:

– Tao đã nói là bữa nay tao đang buồn, tao không muốn đánh. Nhưng nếu là anh mày xúi thì tao đánh.

Đạt nhảy đến dấm mạnh vào ngực Bảy Cối Xay. Hấn la ái một tiếng, lão đảo vài bước. Hấn cố khòm cái lưng dài, lựa thế đánh trả lại, thì đã bị Đạt đá một đá quá mạnh vào hông dít. Hấn lộn nhào hai vòng rất khéo, lóp ngóp bò dậy, hét lủ Việt quân sư và Huỳnh Thăng:

– Chúng mày để nó đánh tao sặc máu mũi à?

Việt vẫn cười đầy ẩn ý:

– Một đánh một mới tài.

Thế là Bảy Cối Xay bị dòn vào thế phải đánh, vừa đánh vừa tức phe mình đến no canh hông.

Đạt và Bảy Cối Xay quần nhau, bụi tung mù mịt, dấm đá nhau liền tù tì. Bên ngoài, lũ trẻ la hét âm ỉ, khi giãn ra, khi khép lại.

Bảy Cối Xay há mồm rộng đến mang tai mà thở. Mặt mũi, quần áo như ma lem. Nhưng hấn cũng so so hai quả dấm trước ngực như tay đánh bốc rành nghề. Thấy Lâm Kỳ Đạt ung dung, để hở ngực, hấn liều xông vào, nhưng lại bị ngay quả dấm của Đạt bật văng ra. Mệt quá, hấn cứ nằm ngửa trên mặt đất mà thở:

– Đình chiến! Mệt muốn đứt hơi người ta đây nè.

Đạt lau mồ hôi cổ, cau miệng lại:

– Được! Để cho mày lấy hơi một chút.

Nhân lúc ấy, Đạt mới đưa mắt tìm Ái. Không thấy Ái đâu, cậu ta hoảng hốt, gọi vang cả cánh đồng:

– Ái ơi, em đi đâu rồi?

Gọi mãi một lúc, Đạt mới nghe Ái thưa thật xa:

– Em đây.

Giận quá, Đạt gất âm lên:

– Em làm gì đó, hở con quỷ nhỏ?

– Em đang bắt chuồn chuồn với anh Thăng. Anh ấy bắt chuồn chuồn hay lắm! Được ba con rồi, anh cứ đánh nữa đi, em đang chơi với anh Thăng mà!

Cạnh ngôi mộ cổ, Ái đang ôm con sáo, đứng im thin thít nhìn bàn tay Thăng múa quay tít thành vòng tròn quanh con chuồn chuồn đang rối mắt. Vòng cuối cùng quay sát con chuồn

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

chuồn, bàn tay Thăng chộp ngay nó. Thăng cười ròn, chạy lại bên bé Ái:

– Nè, con này là em con kia đây. Con mắt nó không nháy được...

– Thế con mắt nó không sợ bụi à?

Nhìn hai đứa trò chuyện thân mật, Đạt mở tròn mắt ngạc nhiên. Cậu ta bực mình, gọi Ái:

– Về đây, mau đi! Nó là phe thù của chúng mình đó, không biết sao?

Nhưng Đạt mắng thì mặc Đạt, Ái dường như không nghe.

Em cứ chúm đôi môi lại, thổi phù phù như thổi lửa vào chiếc sáo trúc của Thăng. Khi cái ống tre ấy bật lên một tiếng cao vút, Ái giật mình buông tay, làm chiếc sáo rơi xuống chân. Rồi hai đứa vỗ tay trước ngực, nhìn nhau cười xòa. Thăng nhặt chiếc sáo lau vào áo, đưa cho Ái. Ái lại mở tròn mắt, đưa môi vào chiếc sáo, cố tìm cho được cái tiếng ban nãy, giờ đã mất đâu rồi?

Bảy Cối Xay vẫn nằm lim dim mắt, thở cả mồm lẫn mũi. Đốt thuốc xong, hắt rít một hơi dài, phà khói ra rất ngon lành. Sau hắt, Việt vẫn say mê xem sách. Lý Xích Hoài thì đang đánh một giấc thẳng cẳng. Bảy luyến tiếc dụi nửa điếu thuốc còn lại, giắt lên vành tai, bảo Đạt:

– Tao xin tiếp tục! Nhưng mày đừng đánh vào cái bọc thuốc ở lưng quần tao! Phải rình hơn nửa buổi, tao mới ăn cắp được của ông tao đấy!

– Ủ, cũng được. Nhưng nếu tao không đánh chỗ đó thì mày cũng đừng đánh em Ái tao!

Đến khi mặt trời lên được một con sào thì Đạt đã hạ hoàn toàn Bảy Cối Xay. Hấn ta vừa run run quần điếu thuốc lá, vừa lắc lắc mái tóc vàng hoách bồm xồm:

– Tao, tao chịu thua mày rồi!

Và cậu ta thậm rủa tại sao cái anh Thần Nước Mặn nhà mình lại xui mình vào đây mà chịu đòn như thế này?

Hạ xong Bảy Cối Xay rồi, Đạt gọi đích danh Việt quân sư ra giao chiến. Việt đang rắp tâm làm một âm mưu gì, cứ dí mũi vào bộ Tam quốc mà đáp lại:

– Để thằng Thằng đánh trước. Tao sẽ gặp mày cuối cùng!

Nghe Bảy Cối Xay gọi Thằng lại đánh, bé Ái tự nhiên nổi cơn giận dữ. Em vút con sáo, thả tung những con chuồn chuồn. Em tiếc cuộc chơi quá! Em nắm tay áo Thằng kéo lại:

– Không đâu! Để anh Thằng bắt chuồn chuồn cho em chơi!

Thằng phải đuổi bắt cho kỳ được một con chuồn chuồn cánh đỏ chạm đen, trao tận tay Ái:

– Đây, con chuồn chuồn này là đẹp lắm đây. Để anh đánh nhau một lát rồi sẽ trở lại chơi với em, em có nghe không?

– Không đâu! Em không chịu đâu! Em không cho anh đánh giặc đâu. Anh ở đây chơi với em, bắt chuồn chuồn cho em chơi nghe?

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Ái vừa tức giận, vừa nhìn hai con chuồn chuồn một cách thèm thuồng, âu yếm! Chao ôi, những mặt trăng chạm nổi đỏ rực trên cánh nó đã thu hút đôi mắt ngây dại của Ái. Đôi mắt to không sợ bụi của nó trong suốt, lấp lánh. Nếu anh Thăng không phải đi đánh giặc, anh ấy và mình, mỗi người leo lên một bên cánh đỏ hồng của chuồn chuồn mà bay bổng lên cao, chui từ đám mây này sang đám mây khác thì thật là sướng bao nhiêu!

Thăng vừa bước đi hai bước mà Ái thấy buồn như chấu cắn! Con chuồn chuồn cũng khuyu chân mà nằm bẹp xuống rồi! Rồi không biết tại sao, Ái ngồi thụp xuống cạnh ngôi mộ cổ, khóc sùi sụt.

– Thôi em, đừng khóc nữa! Em cứ ngồi đây, tại chỗ này này. Anh ra trận đánh nhau nhanh lắm. Nháy mắt là anh sẽ đem về cho em hai trái ổi chín đỏ này, một quả bưởi non bằng nắm tay để em đánh chuyen này...

Bé Ái giãy giụa đôi chân, nhặt những chiếc đũa ném ra thật xa:

– Không, không, không! Anh ở đây với em... ạ ạ ạ...

Nhân lúc Ái vô ý, Thăng lên bước về hướng Đạt đang xắn tay áo chờ. Nhưng Ái đã thấy kịp, khóc rống lên, chạy lăng xăng theo nắm vạt áo Thăng, ra sức kéo về:

– Không! Em ghét đánh giặc lắm!

Hai đứa bé ra sức kéo đi, trì lại mãi.

Đạt, Bảy Cối Xay, Mặt Dài cũng ngẩn ngơ thừ mặt ra. Đạt, mặt mày ủ dột. Cậu ta chớp chớp đôi mắt to, bước từng bước đến chỗ hai đứa bé. Nếu không nhớ lời dặn của người

bác già: “Khóc là dở” thì cậu ta cũng có thể khóc một lúc cho trong lòng nhẹ nhàng, tay chân đỡ vương vịu một chút.

Thấy Đạt cứ lẳng lẳng bước tới, Ái hoảng hốt tưởng rằng Đạt đến bắt Thăng phải đánh, Ái khóc thét và la hoảng lên:

– Anh Đạt! Anh đứng lại, em không cho đâu...

Cuối cùng, Đạt phải cố nuốt nước bọt, bảo Ái:

– Ái, mà y không cho tao đến gần mà à?

– Không, anh dữ lắm...

Đạt cắn môi, giận dữ nhìn Ái. Cậu ta thương lượng cùng Bảy Cối Xay:

– Cối Xay, tao không muốn đánh với cái thằng ròm ấy đâu!

Nghe nói thế, Việt quân sư xếp lại cẩn thận bộ Tam quốc chí, nháy ra.

Và không nói không rằng, hai đứa xông vào nhau ngay. Việt đã nhanh nhẹn tránh một lúc ba quả tống của Đạt. Đến lần thứ tư thì tránh không kịp nữa rồi. Việt phải đưa tay ra trước mà đỡ. Chát! Cái tay khắng khiu của chú ta bật lại, đau đến ê ẩm cả bộ óc. “Cái thằng quỷ này nó mạnh hơn cọp! Nó mà làm tiếp ba cú như vậy, có lẽ mình đến nằm dài trên lưng trâu cho thằng quỷ Cối Xay dắt về nhà ăn cháo thôi!”. Việt vừa nghĩ vừa múa tít tay chân cho hoa mắt Đạt. Nhưng đôi mắt Việt thì cứ nhìn chằm chằm vào bộ tóc dài, rối bời của Đạt, chuẩn bị thực hiện mưu kế “nắm tóc là thượng sách!”. Và thừa lúc Đạt thụi mạnh vào đầu, Việt liều mạng tránh được. Thuận đà, cậu ta vươn cánh tay vươn ra tóm gọn lấy tóc

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Đạt, quay hai vòng thật chặt, dúi xuống đất. Rồi cứ thế mà cậu ta nện túi bụi vào mông đít đối phương. Thất thế, Đạt vùng vẫy, gằm lên âm ỉ, nhưng không làm sao thoát ra được. “Mình giật mạnh cho sút mẹ nó chòm tóc đi là xong thôi!”. Đạt thử giật mạnh đầu, nhưng cậu ta nghe đánh rắc một cái, đau đến méo cả miệng. “Hay là ta cắn vào đùi cho nó thả? Không nên, dở lắm. Mặc cho nó nện vào đít mình. Chà chà... cũng nhờ cái quần bao tải này”.

Mệt quá, Đạt thét to:

– Thả ra! Chiều tiếp tục!

Việt ra điều kiện:

– Giờ tới chiều, tụi tao vẫn cho trâu ăn ở đây?

– Được! Thả tao ra!

Khi Việt buông ra rồi, Đạt nghe như nửa bên trái đầu mình bị người ta lột da vậy!

Cậu ta lúi lúi leo lên lưng trâu, lúc lâu mới nói một mình:

– Tao sẽ hỏi bác tao xem, đánh nhau mà nắm đầu có phải là tiểu nhân không?

Đạt bực tức, nắm một chòm tóc mình, giật lấy giật để: “Mấy thằng cha sư sãi mà đánh nhau thì đố ai nắm được tóc họ! Tối nay tao cạo đầu xem rồi thằng quân sư ôn vật kia lấy gì mà nắm cho biết! Ừ, đúng đấy. Phải cạo đầu mới tổng cổ được cái lũ ấy đi, mới theo dõi được thằng cha Thần Nước Mặn...”

Chiều hôm đó, giấc đi khủng bố như thường lệ. Các em cũng phải phân tán.

Tướng Lâm Kỳ Đạt

Trên ngọn cây xoài cạnh ngôi mộ cổ, Đạt lẩm nhẩm đếm từng thằng Tây. Gần ven sông, thấy thằng Thần Nước Mặn đang giãy cỏ mía. Bọn Tây đi ngang qua đó thì dừng lại một lúc. Hình như chúng tra hỏi hay dận dò Thần Nước Mặn điều gì đó. Đạt nhớ rõ lần này là lần thứ hai, chúng làm như vậy. Lần trước, chúng đánh hấn hai tát tai rồi thả. Lần này thì chúng đánh một tát tai, nhưng không bắt! Thật là lạ! Nếu nó không bắt đàn ông thì tại sao bác Ba mình, ba thằng Mặt Dài, ba con Ái lại phải sang chiến khu trốn làm gì cho thêm khổ?

Đến chiều tối, chúng mới rút về, thành ra phe Đạt và Việt chưa đánh tiếp nhau được để giành đồng.

IV. Cạo đầu

Tối hôm đó, Đạt ngồi ăn cơm mà không yên chút nào. Thình thoảng Đạt lại liếc nhìn ông bác đang ăn vôi ăn vàng. Ông bác tinh ý bèn hỏi Đạt:

- Cháu nhìn gì bác vậy? Nhìn râu bác à?
- Không phải, cơm dính râu bác kia!
- Không, cháu muốn nói gì, phải không?
- Bác à, ngày mai bác đừng đi trốn nữa...

Ông bác ngừng nhai, lạ lùng nhìn Đạt. Đạt trả lời ngay:

- Tây nó không bắt đàn ông như trước nữa đâu...

Và Đạt thuật lại việc đã hai lần Tây không bắt Thần Nước Mặn cho ông bác nghe. Ông khòm cái lưng hộ pháp xuống, im lặng nghe. Nhưng cuối cùng, thì ông cười ồ ồ, xem chẳng có gì là quan trọng như Đạt tưởng cả!

– Giỏi lắm, cháu đếm Tây đúng lắm, bác khen đấy. Còn cái chuyện Thần Nước Mặn thì mặc kệ họ, cháu ạ! Thời buổi giặc già, cháu chẳng nên để ý đến những chuyện ấy mà làm gì. Nhưng nếu thấy gì, thì cháu sẽ kể lại cho bác nghe chơi...

Đạt thất vọng mân mê chiếc lục lạc ở cổ. Lát sau, Đạt hỏi bác:

- Bác ơi, cái dao cạo nhà mình đâu hả bác?

Ông bác càng ngạc nhiên hơn, nhìn trân trân vào cặp mắt lì lợm của cháu. Thấy vậy, Đạt bảo:

- Không mà, cháu có làm gì đâu!

– Này, chơi dao có ngày đứt tay! Bác cấm cháu...

– Cháu không chơi đâu! Cháu chỉ mượn một chút thôi mà!

– Không được!

Đạt trở lại lì lợm, cục cằn:

– Thì thôi!

Cậu ta nhảy xuống đất đi uống nước. Nhưng ông bác không yên tâm. Trước khi đi vận động, tuyên truyền bà con, ông dặn vợ phải coi chừng thằng nhỏ...

Đạt biết chỗ ông bác cất dao nhưng em không bao giờ lấy trộm. Lấy trộm là tiểu nhân. Nhưng không cạo đầu thì ngày mai không thể thăng thăng quân sư còm ấy được. Suy nghĩ mãi, em tụt xuống ván chạy đến ngoài rào nhà Ái.

Trong nhà, bà mẹ Ái đang căn nhắc:

– Từ nay tao cấm mày đi chơi nhập đàn nhập lũ với cái bọn ấy!

Nói xong, mẹ Ái vô tình hất cả thau nước bắn lên đầu Đạt đang nấp cạnh đấy. Cậu ta hoảng hốt nhưng không dám nhúc nhích, đành cắn răng, nắm chặt hai quả đấm. Đợi bà ta đi vào, Đạt mới lên ra chòi trâu tìm Ái.

Dù chưa hiểu Đạt mượn kéo để làm gì, nhưng Ái cũng chạy vào, tìm cách mang ra cho Đạt. Mừng quá, Đạt chụp kéo, bảo Ái:

– Tóc dây, em cắt đi, cắt cho trụi lủi như cái đầu gối, càng tốt!

Ái ngạc nhiên, giật kéo lại:

– Không đâu, cắt làm gì, xấu lắm!

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Cứ cắt đi! Đã bảo cắt là cắt mà lại!

Nhưng Đạt bảo thế nào Ái cũng một mực từ chối. Đạt đành ra chỗ có ánh sáng, tay trái góp từng chòm tóc, tay phải cầm kéo nhấp lia nhấp lia. Có những đường kéo phạm da đầu, Đạt cắn răng, nhúu mặt lại. Từng xấp tóc vàng hoe rơi lả tả xuống đôi vai Đạt. Hết vạt tóc phía trước, Đạt loay hoay mãi cũng không sao cắt được mớ tóc sau gáy.

Nhìn nửa cái đầu Đạt trọc lóc, Ái bụm miệng cười rất thích thú.

– Cười cái gì? Sợ đùa người ta chớ cái gì mà cười! Lạ lắm sao mà cười như đười ươi vậy? Kéo đây, cắt giùm đi!

Ái vừa cười vừa cầm kéo. Em chúm miệng, thận trọng cắt nốt chỗ tóc còn lại ở sau gáy Đạt. Ái nhìn mãi mớ tóc lờm chờm còn lại ngấn ngùn trên đầu Đạt, thấy thú quá. Sao nó giống hệt một đám mạ bị chấu cắn, chỉ còn loe hoe vài cọng ngả xuống nước. Giá mình leo lên được trên những ngọn tóc ấy mà treo một mảnh vải cho gió nó phất thì thú quá!

– Ái nắm mớ tóc anh đi, nắm cho thật chặt nhé!

– Để làm gì? Em không nắm đâu, gớm lắm!

– Cứ nắm đi – Đạt gắt om lên – Bảo nắm là phải nắm!

Ái đành đưa hai bàn tay tí họn quơ mấy cọng tóc loe hoe ấy quay thật chặt!

– Xong chưa?

– Xong!

– Chặt không?

– Chặt lắm! Đố anh vùng được cho nó tụt khỏi tay em đi!

Đạt hụp một cái đầu đã tuột khỏi tay Ái. Mấy cọng tóc còn lại cũng đứt nốt. Sung sướng quá, Đạt ngửa cổ dưới ánh trăng mà cười, hai tay vò đầu một cách thích thú...

Sáng hôm sau, khi Đạt và Ái lùa trâu ra đến ngôi mộ cổ, tất cả đều đã có mặt ở đấy rồi.

Bảy Cối Xay và Việt, quân sư thì hơi lầy làm lạ: Tại sao hôm nay Đạt lại sợ nắng mà phải quấn khăn trên đầu? Hai đứa cười khi khi, đứa thì khạc nhổ, đứa thì thò tay vào mũi ngoáy ngoáy mà thổi kèn miệng: tò te tí... tò te tí... tò te...

Đạt và Việt quân sư lại xông đến tiếp tục trận chiến đấu bỏ dở hôm qua. Việt nhào vào đám đá lia lịa. Cậu ta lừa thế, đưa cánh tay vượn ra vồ Đạt: “Phen này là mày phải đầu hàng rồi!”. Nhưng Đạt bình tĩnh, hụp nhanh đầu xuống, tức thì hai bàn tay vượn của Việt chỉ còn lại độc có hai sợi tóc vàng hoách! Còn cái sọ dừa của Đạt thì đã tuột đầu mất rồi! Cả Bảy Cối Xay và Việt mở tròn mắt, há hoác miệng mà nhìn cái đầu nham nhở như bị chó cạp của Đạt. Việt bắt đầu lúng túng! Khi Đạt bước tới, đưa lù lù cái đầu trụi lủi ra đó thì Việt đã đưa tay ra đầu hàng! Còn Bảy Cối Xay thì đã vắt giò lên cổ, khó ai mà đuổi cho kịp hấn được!

Quân sư Việt nhét bộ Tam quốc vào bụng, chuẩn bị cuốn gói. Nhưng cậu ta lại nghĩ ra một kế mới.

Cậu ta đuổi theo Bảy Cối Xay, kể tai to nhỏ gì không biết. Khi trở lại, Việt ung dung bảo Đạt:

– Tụi tao đã chịu thua mày rồi! Nhưng theo giao hẹn thì đứa nào thắng toàn cuộc, sẽ được làm tướng hai cánh đồng này, phải không?

– Đúng!

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Thế thì mày hãy cho trâu tụi tao ăn cỏ ở bên này. Bên đó đã hết cỏ rồi, mà trâu tụi tao thì quá đông!

– Tại sao trâu chúng mày lại đông?

– Tao tính cho mày nghe nhé. Bác Hai phải chạy Tây, bốn con trâu ấy tao phải giữ. Chú Năm, mày biết không, chú ấy đi bộ đội. Thím Năm nhờ tao giữ ba con trâu nữa, là bảy con rồi phải không? Còn thằng Thắng, nó phải giữ thêm bốn con trâu của bà Hai. Chú Sáu con bà bị giặc giết rồi, còn ai nữa mà giữ? Rồi còn trâu riêng của thằng Thắng ba con, của tao bốn con. Mà toàn là cái thứ năm cha ba mẹ... Ôi, khổ tụi tao lắm mày ơi...

Bác Hai thì Đạt còn lạ gì nữa? Chính cái người đã chôn cất mẹ em. Còn thím Năm là cái người đã cho ổi Đạt hôm qua. Cứ gặp thím ấy thì Đạt lại nhớ mẹ làm sao! Còn chú Sáu con bà Hai thì bị giặc bắn chính ngay trước mắt Đạt, mới hôm nào đây thôi! Đôi mắt đã nhắm lại rồi mà chú ấy còn chờ vờn đứng dậy, đưa hai tay ra trước mà đuổi theo lũ giặc. Ôi, máu đọng vũng sau những dấu chân của chú...

Quả thật là Việt đoán không sai: Đạt đã đồng ý. Tuy nóng nảy bộp chát như vậy, nhưng khi nhắc đến những người thân đã chết đi rồi thì em không nỡ để trâu họ gầy ốm được!

Trâu của các chú các bác và trâu của tụi bay thì cứ cho ăn ở đây. Khổ thì khổ hết, sướng thì sướng hết! Còn thằng Bảy Cối Xay xỏ lá thì buổi chiều không được đến đây!

Ái mừng quá vì em chắc chắn là không phải xa Thắng nữa. Ái thấy anh Lâm Kỳ Đạt của mình thật tốt!

Còn Bảy Cối Xay thì năn nỉ mãi, nhưng Đạt đã nói không là không...

V. Lâm Kỳ Đạt xưng tướng

Thế là cuộc chiến đấu giành đồng suốt hai ngày đã kết thúc. Lâm Kỳ Đạt đã thắng dù phải lén ông bác mà ăn cháo hai ngày vì quá mệt nhọc!

Sáng hôm nay, sau một đêm chúi mũi vào tra cứu bộ Tam quốc, Việt quân sư bày nghi lễ kết nghĩa phong tướng cho Lâm Kỳ Đạt và các chức tước cho các đứa khác như sau: phải sẵn cho được ba con chim, chim gì cũng được. Tốp này thì do xạ thủ Mặt Dài chỉ huy. Phải bắt một rổ cá đem nướng. Việc này do Lý Xích Hoài và bé Ái làm. Còn Lâm Kỳ Đạt thì khỏe mạnh, phải đuổi bắt hai con chim cúm nùm⁽¹⁾ đang thay lông. Việt quân sư thì bắt một rổ trứng chim chích, trứng cò, trứng chim cúm nùm. Huỳnh Thăng thì tập thối một bài sáo để cử hành lễ...

Mọi việc đã phân công xong. Từng em bắt đầu vào việc, hăm hở và khẩn trương.

Lâm Kỳ Đạt cởi áo chống xuống ra giữa cánh đồng cỏ và lúa trời mênh mông. Xuống Đạt đi đến đâu, đám vịt trời, bồ nông từng đàn quạt cánh bay mát trời. Từ xa, Đạt trông thấy một con vịt trời mái cứ lượn vòng tròn mãi. Đúng là tổ nó ở đấy rồi.

¹ Cúm nùm: loại chim bằng con gà giò, lông đen, lặn lội ở đồng nước.

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Chống xuống luôn sâu vào đám cỏ rậm rạp, Đạt tìm được hai tổ cò gồm tám trứng còn nóng hôi hổi. Đàn chim muông bay rối mắt, kêu chí choác.

Xa xa, một đàn bồ nông nghênh cao cổ lội thành đàn, thỉnh thoảng xóc một con cá trắng.

Đạt nhẹ nhàng tụt khỏi xuống, bứt một đám cỏ phủ kín đầu. Em sắp đến nơi, nhưng đàn bồ nông đã nhìn thấy, cất cánh bay loạn xạ... Đạt tức mình đứng dậy tiếc ngẩn tiếc ngơ! Em lại chống xuống, luôn sang đám cỏ khác, nhằm đàn bồ nông phía trái mà mò tới. Còn mười thước nữa thì đến. Hai con bồ nông già hói đầu đang nhắm phía trái Đạt mà đuổi mỗi. Tim Đạt như gióng trống làng. Em dừng lại sau bụi cỏ cao phủ đầu. Từng đàn cá chuối, cá trê, cá rô đuổi mỗi, húc bạt mạng vào bụng, vào chân cậu ta. Con bồ nông đầu hói, rất bần, vỗ cánh, giương cổ, há hoác cái mỏ dài hơn hai gang tay đuổi theo một con cá trắng. Con cá cố chạy thoát, vừa bơi vừa phóng lên trên mặt nước. Con bồ nông càng quạt cánh, đuổi theo đến sát hông trái Đạt. Bất thần, Đạt vùng dậy, lấy hết đà phóng đến tóm được chân trái nó. Nó kêu lên một tiếng, quay lại mổ cái mỏ bén như mũi dùi vào đầu trọc cậu bé. Đạt nào có kể gì, nắm luôn chân phải hấn. Đôi cánh rộng bè của nó đập bành bạch vào mặt Đạt. Nó liều chết lòi Đạt đi được một đoạn. Đạt sợ nó lòi mình lũng lảng lên trời, rồi quay mỏ mà thốc vào ngực mình thì đi đời nhà ma! Chú ta vội la lên, cố sức kéo con bồ nông già vào ngực, tóm cái cổ nó, bẻ co vào nách mình. Thế là nó đành chịu phép. Nhưng Đạt cũng mệt đứt hơi, thở cả mồm lẫn mũi, run rẩy leo lên xuống.

Về đến ngôi mộ cổ thì Việt quân sư đã sắp đặt mọi việc xong xuôi đâu vào đấy. Con chim cu đang ấp bị Mặt Dài bắn gãy cánh, giờ đã nướng xong. Ái và Lý Xích Hoài bắt được nửa nón cá, mới nướng được có một nửa. Còn hai chục trứng chim, các em chưa có cách nào luộc được. Thấy Đạt mang con bồ nông quá to về các em reo hò vang đồng. Ái sợ cái mỏ đỏ chót, nhọn hoắt của nó, không dám đến gần. Bàn tính mãi, các em mới móc đất sét óp phủ kín con bồ nông lại, nổi lửa đốt.

Gần một giờ đồng hồ sau, các món ăn đã xong xuôi. Bầy trâu cả hai cánh đồng cũng đã tụ lại đầy đủ quanh đấy. Việt bèn đứng dậy, ôm bộ Tam quốc trước ngực, trịnh trọng cất giọng:

– Bây giờ sáu đứa chúng ta kết nghĩa, sống chết, sinh tử có nhau (Đến đây, cậu ta phải lật nhanh quyển Tam Quốc ra xem một lần nữa, mới tiếp). Lâm Kỳ Đạt thắng trận, phong làm tướng, nghĩa là đại ca. Kế đó, tao làm quân sư, anh thứ ba. Mặt Dài làm thứ tư nhưng đừng hít mũi nữa. Thằng Thăng làm em thứ sáu. Ái thì... thì làm em út, làm cứu thương, tiếp tế nhưng đừng có khóc như Lưu Bị nữa! À, mà thằng Lý Xích Hoài, cho nó làm em thứ năm, cấm không cho ngủ li bì. Nếu có ngủ cũng không cho ngáy nữa...

Các em đều đứng nghiêm, có vẻ trịnh trọng để nhận ngôi thứ. Thấy đứa nào cũng đứng im thin thít, Việt bèn lên tiếng:

– Đạt, mày là tướng, lên đứng chỗ này (Việt chỉ chỗ giữa thành đá ngôi mộ cổ). Mặt Dài lên đứng bên phải chỗ này. Tao đứng bên trái...

Khi mỗi em ai vào chỗ nấy, Việt bảo Huỳnh Thăng:

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Âm nhạc đâu, trỗi giọng!

Thằng liếm môi thối mãi chỉ có hai nốt đô và mi...

Mặt Dài đang ưỡn ngực có vẻ nghiêm trang cũng phải gất âm lên:

– Thôi đi, có ai cần thiến heo ⁽¹⁾ đâu mà thối mãi?

Huỳnh Thăng bèn bỏ ống tiêu, thổi bằng miệng, nước bọt bắn đầy mặt tướng Lâm Kỳ Đạt. Bé Ái vụt đuổi con chuồn chuồn cánh đỏ đến đậu ở cổ em.

– Ái! Tao đánh bây giờ! Tao là tướng rồi, coi chừng tao
– Đạt trợn trừng mắt nhìn Ái.

Ái tức giận phụng phịu:

– Anh mới được làm tướng đã hò hét em rồi... Tướng gì mà không biết thương em?

Đạt muốn phóng ra khỏi chỗ mình đứng đuổi theo Ái, nhưng sợ phạm vào lễ nghĩa gì của một vị tướng chằng? Em đành trợn tròn mắt, nuốt giận mà đứng im như khúc gỗ. Lý Xích Hoài thì huých vào hông Mặt Dài, mắt cứ dán vào con bồ nông nướng thơm ngào ngạt...

Sau khi vào tiệc, đám anh hùng tí hon cùng nhau chén sạch tất cả các thức ăn, vui cười hỉ hả...

Cái lễ xung tướng kết nghĩa trên ngôi mộ cổ đã kết thúc hoàn hảo, linh đình và không kém phần trang nghiêm. Chỉ riêng tướng Lâm Kỳ Đạt thấy hình như mình có phần bị gò

Nam Bộ, những người thiến lợn thường vừa đi vừa thổi sáo để nhân dân biết.

bó hơn. Em tự than thở: “Nếu gò bó quá, mình chỉ làm tướng trong ba ngày thôi”.

Xong đâu đấy, tướng Lâm Kỳ Đạt cùng tay chân bộ hạ duyệt xem một lượt khắp hơn ba chục con trâu.

Lý Xích Hoài ra vẻ thạo tin nhất:

– Ở ấp Bình Ninh, đội thiếu nhi chúng nó cũng làm như mình.

Lâm Kỳ Đạt hỏi lại, giọng trích thượng:

– Thằng lùn, cái đội thiếu nhi ấp Bình Ninh giữ trâu của các chú chúng nó đi trốn bằng cách nào? Tại sao tao không biết? Có thật không, hay mà lại trở cái giọng “dóc tổ” ra đó.

– Sao lại không thật? Chú tao nói như thế, chứ tao có tới đó đâu mà biết được! (Rồi cậu ta dẩu môi ra, có vẻ quan trọng lắm). Chú tao nói là bao nhiêu trâu của các chú, các bác tản cư, trốn Tây, chúng nó chặn hết! Chú tao có chê là tụi mình không bằng móng tay của chúng nó!

Đạt nổi giận:

– Có thật không?

– Tao thề với tụi mày, nếu tao có nói sai thì cho tao trèo lên ngọn ốt, rút xuống ngọn hành đâm tao lòi ruột đi!

Lâm Kỳ Đạt mím môi gật gù:

– Thôi được rồi! Chú ấy sẽ biết tay tao!

– Mày đánh chú tao à?

Đạt cười gằn:

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Đánh làm gì, nhưng tao không sợ ai đâu! Tụi mình sẽ chặn cả đàn trâu của các bác các chú tản cư ở xóm mình. Xem chú mày còn chê nữa thôi!

Mặt Dài lắc cái mặt đầy tàn hương:

– Trời ơi, gần bốn chục con trâu, chặn cực lắm! Tao không làm đâu...

Đạt nhảy đến:

– Không à? Không à? Tao là tướng, tao sẽ trị mày!

Mặt Dài thụt lùi, la hoảng lên:

– Có, có! Tao sẽ chặn hai con rưỡi....!

Việt quân sư cười toét miệng, chúi mũi vào bộ Tam quốc. Cậu ta đang mê cái đoạn Quan Vân Trường phi ngựa xuất trận chém đầu Nhan Lương, Văn Xú mà ly rượu vẫn còn ấm hơi.

Cạnh đấy, Huỳnh Thăng đang khoa chân múa tay, dạy bé Ái hát bài về con Kiến Dương.

Cu cu nhần nhần,

Mẹ rần đi chợ,

Mẹ rớ ở nhà,

Bắt gà làm thịt.

Bắt vịt mà nuôi,

Con ruồi có cánh,

Đòn gánh có mấu

...

Bắt ngựa làm tể,

*Là quân học trò,
Cắm giò cắm bẫy,
Là tụi chăn trâu.
Hái dâu cắt cỏ,
Là tụi để tầm,
Hay ăn hay nằm
Là quân lười biếng...*

Học đến đây, bé Ái mỗi miệng quá, không chịu học thêm câu mới. Em lơ đãng đọc lại mỗi cái câu “Hay ăn hay nằm, là quân lười biếng”. Huỳnh Thăng nổi tức lên, cố rống thật to “Hay ăn hay nằm, là quân lười biếng”. Bị bắt nạt, bé Ái phụng phịu, dẩu đôi môi ra, thét thật to: “Hay ăn hay nằm, là quân Mặt Dài!”

Hai đứa ngã ra cười rũ rượi, Mặt Dài tức giận nhảy xồm đến...

VI. Sống chết có nhau

Giữa lúc các em đang vui vẻ, đoàn tụ, bỗng có một bàn tay hần đầy gân xanh, kẹp chặt vành tai bé Ái kéo đi.

– Tao cho lũ bay cười! Nhìn xem trâu đừa nào ăn mía tao kìa?

Nhìn thấy trâu mình ăn mía của Thần Nước Mặn, bé Ái khóc thét lên:

– Ông ơi, cháu lỡ một lần...

Nhưng Thần Nước Mặn vẫn vừa chửi rửa, vừa kéo xẻnh bé Ái trên ngọn cỏ.

Lập tức, Việt gấp bộ Tam quốc lại, đưa mắt nhìn Đạt, Đạt thương Ái quá, gân cổ giật liên hồi. Mặt Dài bước tới huých mạnh khuỷu tay vào hông Đạt. Lý Xích Hoài cũng chạy đến đứng bên Việt. Chỉ có Huỳnh Thăng vẫn đang há miệng vì câu hát đang dạy dở dang.

Nhưng em nào cũng sợ Thần Nước Mặn.

Trong lúc đó, tiếng khóc của bé Ái ngày càng xa, mất dần giữa những tiếng chửi tục tằn của Thần Nước Mặn:

– Tiên tổ bay! Mía tao vừa mới vào phân xong, bay muốn phá cho tao sạt nghiệp hả?

– Ông ơi, cháu lỡ một lần! ... Anh Đạt, anh Thăng ơi...

Lâm Kỳ Đạt bảo các bạn:

– Có giỏi thì nó đánh, nó bắt hết tụi mình! Theo tao!

Đạt chạy như bay đến cản đường Thần Nước Mặn. Việt, Huỳnh Thăng, Mặt Dài, Lý Xích Hoài cũng chạy đến đứng sát vào bên Đạt.

– Ông à! Lỗi cả tội tôi, không phải riêng con Ái đâu! – Việt cố phân minh cùng Thần Nước Mặn.

Hắn ngạc nhiên, dừng lại trước sự việc kỳ lạ này. Cái chân thọt của hắn ngoáy ngoáy, giậm giậm:

– Mặc kệ lũ bay! Tao bắt con nhỏ này, tao dắt trâu về nhà!

Trước tình thế này, Việt nghĩ ra kế:

– Trâu ấy là của chú Hai, chú ấy phải đi tản cư mà!

Việt muốn cho hắn biết chuyện ấy, may ra hắn có nghĩ đến những người kháng chiến mà bớt giận chằng! Chẳng ngờ khi biết đích xác đó là trâu của gia đình cán bộ. Thần Nước Mặn càng thâm độc hơn. Hắn quát tháo:

– Phên này cho chúng bay giỏi mà giữ trâu cho cán bộ! Tao cho chúng mày làm việc không công!

Nhưng bỗng nhiên, hắn hạ giọng, vẻ thương hại:

– Nếu... nếu các em thề không giữ bầy trâu hoang ấy nữa, chú sẽ tha cho con Ái, trả con trâu này lại...

Hắn đưa mắt thăm dò các em. Lũ trẻ không hiểu tại sao hắn lại trở nên rộng rãi đến thế! Mặt Dài thấy lời hắn hợp ý mình, nói luôn:

– Tôi cũng đã bảo tội nó như vậy đấy!

Đạt nhìn Việt suy nghĩ: “Trước đây, lão ta cũng khuyên mình một lần như vậy. Nhưng bác mình bảo chớ có nghe lời

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

nó”. Và Đạt nghĩ thêm rằng, nếu không giữ trâu cán bộ nữa thì mình sướng chứ hấn có sướng gì đâu? Bầy trâu ấy mà không ai giữ, thì nó còn phá mía hấn nhiều nữa kia! Nhưng chẳng lẽ cái đội của mình lại bỏ hoang trâu của bác mình, của bác Hai, bà Hai, thím Năm? Thế thì còn quái gì là đội nữa? Mình có còn là tướng nữa đâu? Đội thiếu nhi ấp Bình Ninh nó sẽ cười cho thối đầu...

Đạt liền nhìn Thần Nước Mặn, nói to:

– Không đâu! Nếu để các bác, các chú ấy ở nhà giữ trâu, họ sẽ bị Tây bắt mất, khổ lắm...

Việt gật đầu, thầm khen vị tướng tài ba của mình. Cả bọn đồng tình cùng Đạt, phản đối Thần Nước Mặn ra mặt. Vì ghét Thần Nước Mặn nên các em không thể nghe một lời nào của hấn cả.

Thấy không xuôi, hấn quay ra hăm dọa:

– Từ nay, bay mà đụng đến tao, tao sẽ vắn họng đến cả thằng cha bay!

Đạt nghĩ: “Cha mẹ mình chết rồi mà nó còn đào lên mà chửi à?”

Đạt nhảy tới trước mặt hấn:

– Ông muốn đánh tôi thì đánh, nhưng tôi cấm ông chửi cha mẹ tôi. Ông hống lắm!

Thần Nước Mặn tái xanh mặt, vội buông bé Ái ra nhảy đến tát tai Đạt. Chẳng ngờ Đạt vẫn cứ đứng vững, trên mặt in rành rành vết đỏ bầm của năm ngón tay hấn.

Thừa lúc ấy, Việt huých vai Thăng, hất đầu về bé Ái đang khóc như mưa vì thương Đạt. Thăng lên lại xúc nách bé Ái, dẫn em chạy miết về ngôi mộ cổ.

Thần Nước Mặn nhìn cặp mắt Đạt lì lợm, đỏ ngầu. Một lúc, hắn mới xông đến định đánh nữa. Nhưng Việt đã đưa mắt ra hiệu cho đồng bọn. Cả bọn các em gào thét, bủa vây quanh Thần Nước Mặn. Hắn tuy không sợ, nhưng cũng phải lùi lại thủ thế. Vừa lúc ấy, Việt trông thấy mấy thím cùng xóm đi làm đồng về gần đến, em kêu rống lên:

– Các thím ơi! Ông Thần Nước Mặn đánh chúng cháu đây này.

Rồi Việt khóc bù lu bù loa.

Biết rằng cả xóm đều ghét mình, Thần Nước Mặn vội la lớn:

– Các bà nhìn đám mía tôi kia mà xem!

Việt lanh trí, nín khóc ngay, ra lệnh:

– Chạy!

Thế là cả bọn chạy mỗi đứa một ngã. Lâm Kỳ Đạt đang ức vì cái tát quá đau, chưa chịu chạy. Nhưng Việt đã nắm tay kéo phăng cậu ta, tể như ngựa. Thần Nước Mặn vừa chửi vừa đuổi theo. Nhưng với cái chân thọt ấy thì đuổi sao cho kịp đám ngựa con kia!

Hắn hằm hằm xắn tay áo, đuổi bắt trâu bò. Ái, xỏ mũi đất về nhà. Trên ngôi mộ cổ, nhìn thấy thế, Ái càng giãy chân bành bạch, khóc to:

– Mất trâu rồi! Má em đánh em chết!

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Các em quây quần nhau, im lặng. Lâm Kỳ Đạt tức no trong bụng, xoa xoa vết đỏ trên má, nhổ bãi nước bọt có lẫn vài tia máu đỏ:

– Thôi, đừng khóc nữa, kệ nó!

– Nhưng má em đánh em...

– Nín đi, rồi chúng mình bắt lại – Đạt quay sang Việt – Việt, mình chịu thua Thần Nước Mặn à? Đành để con Ái bị má nó đánh à?

Việt nhìn Huỳnh Thăng, Mặt Dài gãi đầu gãi trán:

– Không chịu thua, nhưng giờ thì chưa có cách...

Ái thì vừa khóc, vừa đưa bàn tay bé xíu sờ vào vết bàn tay Thần Nước Mặn in trên má Lâm Kỳ Đạt:

– Có đau lắm không anh? Để em tìm lá hàn the nhai ra đắp cho anh nhé?

Bé Ái chạy vụt đến đám ruộng cạnh, bứt một nắm lá hàn the. Em nhai nhồm nhoàm, chạy về đắp lên má Đạt.

Việt lại chúi mũi vào sách tìm mưu kế. Tìm kiếm một lúc, cậu ta bỗng nháy tâng tâng, vỗ tay cười ha hả:

– Hay lắm! Hay lắm! Ha ha ha... Có cách rồi! Có cách rồi!

Cả bọn còn đang ngơ ngác, chưa biết gì thì Việt lại cười tiếp một trận nữa, mới hỏi Đạt:

– Con chó nhà lão Cai tổng thường buộc chỗ nào?

– Ở cổng vào nhà, gần chuồng trâu.

– Ấy khó đấy! Nhưng không sao. Thăng đâu?

Thằng đứng bên bé Ái, đáp:

– Cái gì?

– Mà y về nhà xin một cục thuốc lá ngon được không?

– Xin không được đâu! Suốt ngày ba tao nhét nó chặt cứng ở lưng quần kia...

– Xin không được thì ăn cắp!

– Ăn cắp có xấu không?

– Tao đồng ý cho mà y ăn cắp, đây là công việc chung. Lấy thuốc lá xong, mà y đem đến cho thằng Bảy Cối Xay...

Đạt gạt ngang:

– Cho làm gì cái thằng xỏ lá ấy?

Việt ra vẻ bí mật:

– Ấy, đợi cho thằng nghiện ấy hút nửa điếu thì bảo nó như thế này: Chiều nay dẫn tao vào nhà gặp lão Cai tổng. Dẫn thằng Đạt vô nắp ở chòi trâu, chỗ Thần Nước Mặn giam con trâu của con Ái ấy! Mà y cứ dặn nó làm đúng như thế cho tao.

Mặt Dài vẫn khó hiểu, hỏi vặn:

– Tại sao nó phải dẫn?

Việt trợn mắt quát:

– Mà y không sợ con chó béc-giê của nó nuốt sống mà y à?

Rồi Việt bảo mấy em chụm đầu lại nghe em phổ biến kế hoạch để bắt trâu về cho Ái trước lúc mặt trời lặn.

VII. Hành động

Chiều, giờ hành động đã đến...

Từ giã ngôi mộ cổ, Đạt, Việt, Huỳnh Thăng trịnh trọng ra đi! Cả bầy trâu của các em và của cán bộ thoát ly, hơn ba mươi con, do bé Ái và Mặt Dài coi giữ.

Ngang đám mía vào xóm, Huỳnh Thăng huýt sáo một tiếng, tức thì Bảy Cối Xay nhảy ra, đầu tóc bờm xờm, méo miệng rít thuốc lá:

- Anh hai Thần Nước Mặn mày có nhà không?
- Đi xóm.
- Chứng nào về?
- Có trời biết! Tao vừa ăn mấy cái tát tai, chán lắm!

Vào gần cổng nhà lão Cai tổng, Cối Xay biết phận sự, đi đầu. Con béc-giê lù lù như con cọp vừa rùng mình đứng dậy nghe răng thì Cối Xay đã huýt sáo, bật hai ngón tay thành một tiếng “chốc”. Con chó cao đến cổ Đạt ngoắt đuôi qua lại rồi nằm xuống, đưa mắt nhìn đám Đạt vào nhà.

Theo kế hoạch, Đạt chạy nhanh đến cổng chòi trâu, chuẩn bị tháo cổng. Con trâu trắng của bé Ái đánh hơi được người quen thuộc. Nó nháy nháy đôi mắt đầy ghen, gõ sừng vào cổng, liếm mép và cào cào móng chân trước, làm bụi tung mù.

Đạt ôm cổ con trâu vào lòng mình, nó liền lim dim mắt đứng im. Đạt nhảy vọt lại chụp cái vồ, giang oai thần lực

tháo cổng. Quai đến chục búa rồi mà chiếc nêo vẫn không nhúc nhích. Mồ hôi mẹ, mồ hôi con tuôn nặng mặt, chảy ngồn ngồn từ trán xuống, mờ cả mắt, mặn quéo cả miệng. Mệt quá, Đạt quẳng chiếc võ, gác tay trái lên đầu con trâu, thở hồng hộc. Mắt cậu ta liếc nhìn khắp dinh thự đồ sộ của lão Cai tổng. Cậu ta chửi đổng trong trí: “Mẹ, cái bọn này sống sung sướng thật! Thế mà góp gạo kháng chiến, ông bác mình không moi được của lũ nó bao nhiêu!”. Đạt lại nắm võ, choảng xuống một lúc bảy võ nữa, chiếc nêo bốc mùi khét lẹt. Khi chiếc nêo văng ra, Đạt cũng mệt muốn ngất đi. Mồ hôi đầm đìa, tai em nghe o o như có hàng bầy ve sầu hát trong ấy. Em vội bá vào cổng thở hổn hển. Rồi Đạt lấy sức leo lên lưng trâu một cách vất vả như thằng cha say rượu. Vừa lúc ấy, Đạt nghe trong gian nhà giữa, giọng lão Cai tổng quát ồm ồm:

– Đồ quý sứ! Đồ ông vật bà hại! Đồ trời tru đất diệt...

Trên tam cấp, Việt quân sư và Huỳnh Thăng lao vút ra, lăn xuống nền gạch như hai quả bóng. Chiếc gậy mây của lão Cai tổng vút lướt qua đầu hai chú bé. Việt lôi Thăng đứng dậy, hai đứa nhăn răng nhại bộ điệu lão Cai tổng một lần nữa, mới lao đi.

Lão ta mang tất trắng, không kịp xỏ dép, cứ thế mà vừa thét, vừa đuổi:

– Bớ chúng bay, bớ làng nước ơi! Bắt hai thằng ăn trộm!

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Đặt thúc vào hông con trâu một cái, nó múa sừng hai vòng mới phóng ra khỏi cổng, dỏng đuôi mà chạy tể ⁽¹⁾ về đồng...

Đằng sau, Việt cũng đã chui ra khỏi cổng.

– Bữa này chơi thắng cha già này một cú cho nó tức hộc máu mồm ra, sướng quá mày ạ! Đột nhập được vào tận sào huyết cái bọn này, không phải là chuyện chơi đâu nhé...

Việt cứ say sưa khoe khoang, nhưng sau hấn chẳng ma nào trả lời một tiếng! Thì ra, trong lúc lộn nhào xuống tam cấp, Thăng thoáng thấy một bầy cá vàng rất đẹp nhớn như trong cái chậu thủy tinh đặt dưới chân hòn non bộ cạnh đấy. Cậu bé lẩn trốn sau góc sấu riêng. Đợi cho lão Cai tổng nổi gân cổ lên mà chửi thề thào một lúc rồi lụng thụng trở vào, cậu bé mới mò lại gần chậu cá vàng. Đàn cá thao láo đôi mắt tròn viền vàng, thong thả phun nhẹ những hạt tăm tròn, bạc trắng như những hạt ngọc.

Giữa lúc ấy Việt quân sư đã chui vào tóm cổ anh chàng, hét to:

– Thăng quý, ra ngay!

Huỳnh Thăng chớp chớp đôi mắt rất tròn, luyến tiếc mãi những bầy cá vàng.

Đến khi con chó béc-giê sủa ồm ồm hai tiếng nhảy bổ lên mà xông tới, Thăng mới cùng Việt leo qua rào, bỏ lại đấy nửa vạt áo!

¹ Chạy nhanh; (ngựa) phi nước đại. (Bt)

VIII. Theo dõi bóng đen

Mặt Dài đang nằm dài trên cành măng cụt um tùm, làm nhiệm vụ canh gác Thần Nước Mặn. Chú ta bỗng vội vàng tụt xuống nhập bọn Việt, Thăng.

Mặt Dài chạy đến chụp vai Đạt, trợn tròn mắt, giọng run rẩy:

– Lạ lắm, lạ lắm... Tao nằm trên cây buồn tay, tay tao vừa hái hai trái măng cụt chín mùi thì thấy Thần Nước Mặn từ xóm Bình Ninh lù lù theo ven đám mía đi về. Tao định tụt xuống báo cho tụi bay rút lui, kệ mẹ con trâu của con quỷ Ái. Nhưng tao thấy hấn nhìn trước nhìn sau xong mới lủi vào đám mía. Tao nghĩ bụng đúng là Thần Nước Mặn đau bụng, nhưng không phải. Nó lủi mãi, lủi mãi vào giữa đám mía, đúng cái ngôi mộ của ông nội nó. Đó là chỗ mà tụi mình thường bẻ dừa ra dấy ăn. Tao thấy nó khòm lưng moi moi cái gì dưới đất một lúc rồi nó lấy lên một gói nhỏ nhét vào bụng và lủi ra...

Kể xong, Mặt Dài rùng mình nhìn quanh quất.

Đạt hỏi:

– Có thật không? Mà nói sai là tao vạ họng mà nhé!

– Thật mà, ực quá! Ủ, sai thì cho mà vạ họng tao dấy!

Lâm Kỳ Đạt im lặng một lúc, bỗng nói:

– Tao đi đây!

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Mặt Dài hoảng hốt hỏi:

– Đi đâu?

– Đến chỗ ấy, tìm xem nó giấu gì ở đó!

– Phải đấy, Huỳnh Thăng ở lại, ba đưa mình đi đi! –
Việt đồng tình, vội vã bước trước.

Mặt Dài chạy theo, xắn tay áo:

– Tao nghi là nó giấu vàng? Nhà ấy thì có hàng xe bò
vàng ấy!

– Không, tao cho là nó giấu súng!

Mặt Dài vội lùi lại, thè lưỡi:

– Vậy thì chúng mình phải tìm mỗi đứa một con dao
dã...

– Thằng què ấy làm gì có súng? – Việt nhú mày hỏi
vặn lại Đạt.

Đạt kéo hai em chụm đầu lại, kề tai nói nhỏ:

– Khuya hôm kia, đang ngủ thì tao giật mình mở mắt.
Tao nghe bác tao nói nho nhỏ với chú Hai chủ tịch... Tụi mày
chớ có hé răng là chết đấy. Bác tao là công an, hiểu không?

Mặt Dài và Việt nuốt nước bọt, nín thở gật đầu.

– Tao nghe bác tao bảo chú Hai chủ tịch thế này: “Anh
chưa đồng ý thì để điều tra thêm. Nhưng tôi đã có một số
bằng chứng, cho là chính Thần Nước Mặn nó bảo cho Tây đào
hầm bí mật lên chặt đầu anh Tám đấy...”

Lũ trẻ giật nảy người, rụt cổ, thè lưỡi và thao láo mắt.
Đạt kể tiếp:

– Nhưng tại cái cổ họng này – Cậu ta hậm hực dấm vào cổ mình một dấm, rồi tiếp – Nếu cái cổ họng này nó dừng ho thì tao đã nghe được hết rồi! Tối hôm qua, tao có báo cho bác tao biết việc Tây đã dừng lại chỗ Thần Nước Mặn. Nhưng bác tao cười khề khề, chán quá! Ông chủi tao là đừng có dúng ⁽¹⁾ vào chuyện người khác...

Nghe xong, Việt đứng suy nghĩ mãi. Còn Mặt Dài thì như thấy rõ ràng Thần Nước Mặn từ bụi rậm cạnh đó lộ cái mặt đen sì ra, chĩa súng vào bụng cu cậu vậy!

Đạt bàn kế cùng Việt là nên đi đến đấy xem sao, nhưng Việt không đồng ý. Việt cho rằng mình mà làm lơ mơ, đổ bể là nó biết. Nếu giấu vàng, nó sẽ mang đi chỗ khác. Nếu giấu súng nó sẽ bắn mình.

Đạt cười khề, vỗ ngực:

– Khi! Tao cóc sợ! Gặp nó, tao sẽ la lên. Tao sẽ bắt nó giao cho bác tao. À, mà cái anh Tám bị giết là ai hả tụi bay?

– Tao không biết! Nhưng bây giờ thì đừng đi. Tối nay, bác mày về, mày sẽ báo cho bác biết...

– Không! Không báo đâu! Báo để nghe ông ấy mắng à? Tao muốn để tụi mình tự khám phá ra mới ngon!

– Tùy mày, nhưng tao nghe nói những thằng Việt gian là mưu trí, lợi hại lắm. Phải coi chừng!

Lâm Kỳ Đạt bĩu môi:

¹ B.à. Nhung (Bt)

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Tưởng ai chớ cái thằng Thần Nước Mặn, cái thằng què ấy thì đi đến đâu.

Mặt trời sắp lặn, chiếu những tia nắng vàng hình rẽ quạt vào những đám mây bạc.

Từ đồng nước mênh mông đang mờ dần vang lên giọng trầm trầm của một con bìm bịp gọi chiều. Đàn cò trắng vươn những chiếc cổ dài ngoằng, thông thả bay sát đồng cỏ. Rồi thành hình cánh cung, chúng hướng về đám cây um tùm vườn lão Cai tổng. Bầy vạc đem quạt cánh buông những tiếng dài và nặng nề trên từng không.

Từ ngôi mộ cổ, đám chồn trâu hát nghêu ngao trên lưng trâu đang về làng. Đi sau con trâu trắng vừa được cứu thoát của bé Ái, là con trâu hiền lành của tướng Lâm Kỳ Đạt. Bé Ái, mặt tròn trĩnh, rậm nắng, vô tư lự ngồi trên lưng trâu. Trong tay, Ái ôm một đồng nào ỏi, dũa, con chó nện bằng đất sét mà em không nỡ để chúng ngủ lạnh tại ngôi mộ cổ đêm nay.

Về ngang đám mía có ngôi mộ nhà lão Cai tổng, Lâm Kỳ Đạt nhảy phắt khỏi lưng trâu. Cậu ta nắm chặt hai tay, lúi một mạch vào đúng ngôi mộ um tùm.

Đạt nín thở, cắn môi, sờ soạng khắp ngôi mộ, nhưng cũng chẳng tìm được cái quái gì cả! Một cặp chuột đồng đuổi cắn nhau chạy vút qua, Đạt giật nảy người. Mặt nóng ran, em co giò phóng ra ngoài. Sau em, chỉ có ngôi mộ cổ um tùm và đám chuột đồng, thế mà Đạt tưởng như có kẻ gian đang vung súng đuổi theo mình...

IX. Cái trống

Tối hôm đó, Đạt giấu biệt câu chuyện tìm kẻ gian trong đám mía lão Cai tổng, mà chỉ nói khéo chơi cùng đồng đội.

Khi câu chuyện đã cạn rồi, Đạt mới hỏi:

– Tụi bay có muốn học xiếc không?

Rồi không đợi trả lời, cậu ta cởi áo, lộn đầu xuống đất, chổng cẳng lên trời, đi một vòng bằng hai tay giữa tiếng hoan hô của đồng đội.

– Tao làm cũng được, chẳng khó khăn gì!

Mặt Dài trề môi nói thế rồi hăm hở gieo đầu xuống đất, cố ném cặp giò đồ sộ lên trời. Cứ thế mà Mặt Dài ngã ành ạch!

Thấy cái môn xiếc này có vẻ khó khăn quá, Huỳnh Thăng bảo Đạt:

– Cậu tao bảo là đội thiếu niên ấp Bình Ninh chúng nó còn biết diễn kịch nữa kìa!

Đạt đang hét Mặt Dài là lớn người to xác mà chẳng làm nên trò trống gì, quay lại hỏi Thăng:

– Bọn đó mà cũng biết diễn kịch sao? Xí, tao không tin cái miệng mày được! Có lý nào việc gì chúng cũng làm được cả?

– Thật mà! Chính má tao đã xem một lần! .

Việt cũng buồn bã vì ghen tức mà xác minh:

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Có thật đấy. Chính mắt tao trông thấy. Ai cũng khen chúng nó! Kể ra thì cũng hay.

– Nó có làm xiếc không? – Đạt hậm hực hỏi Việt.

Khi nghe Việt nói rằng cái bọn ấy chỉ biết hát tuồng không thôi thì Đạt trở lại vui vẻ ngay:

– Cái bọn ấy mà làm được thì tụi mình cũng thừa sức làm. Chúng nó còn thua mình cái môn xiếc!

Thế là đồng ý. Cả bọn reo hò ra đám đất vừa cày xong. Các chú hăm hở tập luyện, tập luyện cho ăn đứt cái bọn quý ở ấp Bình Ninh mới nghe cho.

Đầu tiên là cái môn nhào lộn hóc búa mà chính Đạt cũng làm chưa xong. Nhưng vì là “tướng” nên cậu ta cứ cấn răng, ưỡn ngực, vai tha hồ gieo xuống đất uỳnh ạch! Thế mà đồng bọn vẫn cứ vỗ tay, tỏ vẻ khâm phục tài ba tuyệt diệu của vị tướng mình lắm!

Nhào một mạch hơn mười lần, Đạt ôm bụng lão đảo đứng dậy, thở như kéo bễ. Việt hỏi gì, cậu ta cũng một mực lắc đầu. Hỏi đến mấy lần nữa, Đạt mới trút được một hơi từ trong cổ họng:

– Nước... Cho tao miếng nước!

Uống nước xong, Đạt lấy giọng của một kẻ bề trên:

– Tụi bay, bắt đầu!

Thế là uỳnh ạch, ành ạch, ùi ùi, lũ trẻ thi nhau gieo đầu xuống đất.

Dưới ánh trăng, đứa thì chống mông, đứa thì chống chân lên trời, đứa miệng ngoạm đầy đất cát, đứa bò lê bò

càng. Mặt Dài bị ngã một cú vẹo bả vai, đau đến đổ đom đóm mắt.

Nhào mãi rồi cũng phải chán! Huỳnh Thăng phóng ra ngoài ngòi thổi sáo.

Đạt đến hỏi thì cu cậu lắc đầu chán nản:

– Tao lộn được rồi! Còn khéo hơn mày nữa! Nhưng không có cái trống, tao không muốn chơi!

Nghe thế, các em khác cũng phải quần áo, thở hổn hển, kéo lại:

Lý Xích Hoài khịt khịt mũi mấy cái:

– Phải, phải có cái trống! Mà một cái trống thật to cơ! Trước khi biểu diễn, mình sẽ vẽ hình, vẽ quảng cáo dán đầy mình, đầy đầu con trâu của thằng Đạt... Trời ơi, tao nổi trống lên: tung tung tung... Nghe đây, thưa bà con, cô bác, đồng bào... Gánh hát bầu Đạt đêm nay sẽ hiến đồng bào một vở kịch, hai màn xiếc đặc sắc...

Cả bọn đều khoái chí, bảo là chết sống gì cũng phải xoáy cho kỳ được một chiếc trống. Nhưng chưa có cách gì cả! Thật là tai hại! Đạt định đánh cắp cái trống ở miếu thổ thần. Nhưng cái tay quân sư Việt lại cho biết rằng cái trống ấy đã thủng một lỗ tương thừa sức cho con chó thằng cha Cai tổng chui vào chui ra mười lần trong một phút thôi!

Bí quá, Đạt quay ra hỏi Việt:

– Đội thiếu niên Bình Ninh chúng có trống không?

Việt cho biết là cái trống của chúng nó rất tốt, có thể soi mặt vào vỏ trống mà cạo râu được nữa là đằng khác!

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Đạt càng ghen tuông hơn:

– Chúng nó ăn trộm ở đâu ra?

– Chúng nó mua ngoài chợ chứ đợi chúng nó phạt rất nặng những thằng ăn trộm...

– Thế tiền đâu chúng nó mua?

Việt cho biết là chúng nó góp tiền túi. Các chú nghe nói, nhìn nhau, vò đầu bứt tóc cũng chưa nghĩ cách tìm trống.

Mặt Dài vừa gõ đất lẩn trong tóc vừa ao ước:

– Tìm được số vàng của Thần Nước Mặn giấu, tha hồ mà mua!

– Thế thì đi tìm ngay đêm nay! Tìm được, mình sẽ mua bốn chiếc, đánh một lúc cho cả làng đình tai nhức óc! Số vàng còn thừa, mình sẽ mua vải may quần áo diễn kịch. Con bé Ái thì có thể may cho nó hai cái áo hoa thật đẹp rồi cho nó mặc ngay!

Đạt lắc đầu:

– Tìm sao được của cái thằng keo kiệt ấy! Thế này, tao sẽ bán chiếc lục lạc này... Nhưng tao còn tiếc vì nó là của ba tao để lại.

– Cần gì! Bán, bán, bán... (Việt vừa lạp đi lạp lại mấy tiếng “bán” vừa đeo đuổi một ý nghĩ nào đó). Rồi bỗng cậu ta nháy dựng lên: – Tụi mình sẽ bắt cá, bắt chim, cho con Ái đem ra chợ bán...

Lũ trẻ cho rằng đây là ý kiến thông minh nhất mà từ xưa đến nay chúng chưa thấy bao giờ. Đạt quá vui mừng, nói ngay:

– Cái đó thì được. Tao sẽ bắt chim. Chim ngoài đồng bắt được bao nhiêu tốt bấy nhiêu. Cái chính là tao sẽ bắt chim vườn lão Cai tổng. Chà, vào đó hết hai đêm là thừa sức mua một cái trống to hơn cái của bọn Bình Ninh.

Lý Xích Hoài và Huỳnh Thăng như thấy trước mắt chiếc trống to thùng thình, nước sơn đỏ chói. Giữa mặt da căng và mịn có vẽ hai nửa mặt trăng hình quả xoài áp vào nhau. Và tự nhiên, chúng lại xưng hô với nhau là anh em vô cùng thân mật... Chú nào cũng tranh nhau cùng Đạt đi bắt chim.

Đạt bèn nâng chiếc lục lạc ở cổ, dõng dạc ra lệnh:

– Nghe đây: anh với Mặt Dài thì đêm mai đi bắt chim. Việt quân sư với Huỳnh Thăng thì tối mai mượn xuồng đi trể cá ⁽¹⁾. Em Ái thì sẽ mang cá ra chợ bán. Còn Lý Xích Hoài thì không biết bơi, cũng không biết trèo leo, sẽ đứng dưới đất mà lượm chim, canh gác...

Nhưng Mặt Dài bỗng lắc đầu quày quạy, mặt ỉu xìu:

– Làm thì làm, nhưng tao sợ cái ông Thần Nước Mặn lắm. Đi trể cá, tao sợ nó nhận chìm xuồng. Trèo cây bắt trứng chim, tao sợ nó chặt cây ngã cho mình què giò...

¹ Bơi thuyền có cặp một tấm ván sơn trắng rà dưới nước. Cá hoảng sợ nhảy tung vào thuyền.

X. Được khen

Trên sân chơi, chỉ còn có Đạt và Việt. Những điều mắt thấy tai nghe về Thần Nước Mặn khiến hai chú suy nghĩ mãi. Tại sao nó lại bảo mình đừng giữ trâu cho các chú, các bác cán bộ? Tại sao ông bác mình lại nghi ngờ, theo dõi nó? Hai chú cứ to nhỏ trao đổi mãi.

Đợi các em khác về hết, chúng mới men theo bóng hàng đừa ven sông, đến nhà lão Cai tổng.

Vừa qua khỏi một khúc quanh, Đạt thoáng thấy một bóng đen lù lù đi tới. Càng gần, cái bóng gù gù, cà thọt ấy càng to và cao hơn, trông thật khủng khiếp...

– Nó!

Đạt khẽ nói thầm cùng Việt. Cả hai biến vào bụi dâm bụt ven đường. Cái bóng Thần Nước Mặn càng đến gần hai em càng nép sát vào nhau, nín thở, đầu óc quá căng thẳng như là sắp xảy ra chiến đấu vậy. Cho đến khi cái mặt sần sùi, cái mũi nở phồng như bị hủi của Thần Nước Mặn lướt qua, hai em mới dám thở một cách tự do.

– Theo dấu ngay, xem nó làm gì!

– Đi!

Trao đổi mấy câu ngắn, hai em lanh lẹn nhảy ra, rón rén theo sau. Nhưng khi qua khỏi khuỷu sông thì không tài nào tìm được dấu vết của hấn nữa!

– Hay là ma?

Việt chán nản hỏi Đạt, hai mắt long lanh.

– Chính nó, cái thằng què ấy! – Đạt quả quyết, kéo Việt tiến về đám mía mà nó đã xuất hiện ban chiều.

Hai em đi được hơn trăm thước thì có người đón đường ngăn lại:

– Đi đâu? Trở lại ngay! Giờ này hai cháu chưa chịu ngủ sao?

Người đó chính là ông bác của Đạt. Ông ấy hỏi mình, nhưng còn ông thì sao? Giờ này sao ông chưa chịu ngủ? Ông đi đâu? Có phải là chính ông cũng đang theo dõi Thần Nước Mặn không? Đạt nghĩ rất nhanh.

Nhìn thoáng dáng điệu hai em, ông đã hiểu, cử chỉ rất vồn vã:

– Về đi thôi. Khuya lắm rồi! Bác cùng về với. Nào Đạt, Việt nói cho bác nghe: các cháu đã lập thành Đội rồi phải không? Hay lắm! Ê, ông tướng Lâm Kỳ Đạt, nhà xiếc tí hon của bác! Lại định mua cả trống nữa à?

Cái giọng ồm ồm của ông cứ đưa hết chuyện này sang chuyện khác. Cái tay cụt ông cứ ngoáy trên vai phải Đạt.

Lạ thật! Sao cái ông này lại biết cả công việc của mình? Đạt thắc mắc thế và quyết định ngậm tằm.

Đạt đưa mắt nhìn Việt, muốn hỏi xem có phải chính ông bác cũng đang theo dõi Thần Nước Mặn không, nhưng quân sư Việt đã vội lắc đầu.

Sắp chia tay Việt, ông bác mới dừng lại dùng tay phải còn nguyên ôm hai cháu vào lòng, giọng hạ thấp, vẻ trịnh trọng:

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Hai cháu! Bác rất hoan nghênh Đội của các cháu. Các cháu đã giữ giúp trâu để cho các chú, các bác lo đánh Tây. Các cháu đã chăm sóc, canh gác cho những gia đình đó. Hay lắm, hay lắm! Bác chủ tịch, chú thư ký Thanh niên đã nói về thành tích của các cháu! À, mà nghe nói các cháu đã quyết định chẵn thêm hai con trâu của gia đình chú Bảy, chú Mười vừa mới tòng quân phải không?

Việt trịnh trọng gật đầu. Nhưng Đạt đã lườm Việt, ra vẻ trách móc: “Việc mình, mình cứ làm! Chứ cho các bác, các chú ấy biết, mình không thích, không hứng...!”

– Thôi, các cháu về ngủ đi, bác còn lo công việc một chút.

Khi cái lưng to lớn của ông bác đã khuất hẳn, Đạt cằn nhằn Việt:

– “Công việc” gì! Ông ấy đi theo dõi Thần Nước Mặn đấy! Biết lắm mà! Lại chen vào công việc của mình rồi!

XI. Bắt cá

Tối hôm sau, đúng như kế hoạch đã định, các em tập hợp nhanh chóng, rồi ai vào phận sự nấy.

Bé Ái ở nhà lén mẹ sửa soạn thúng rổ để sáng mai đem cá, trứng, chim ra chợ bán. Em cứ bung rổ đi đi lại lại quanh chuồng trâu. Em cố sửa bộ điệu cho thật giống mẹ đi chợ hàng ngày. Thích quá, em kéo dài giọng của cô bán hàng:

– Ai... mua... cá linh, cá trắng, trứng cò, trứng diệc, trứng bồ nông... không...?

Còn Việt và Thăng thì hăm hở nhẩy xuống chiếc xuồng trẻ cá, dựng tấm lưới bên be xuồng.

Việt bắt đầu ấn dài từng mái chèo. Chiếc xuồng nghiêng nghiêng đảo một vòng mới chịu tách bến. Huỳnh Thăng bậm môi ngồi trước mũi xuồng, một lúc thì bắt đầu sợ. Cu cậu lom còm bò dần ra sau lái, dựa sát vào chân Việt.

– Sao không ngồi đằng trước cho dễ chèo?

– Tao không thích... nước xoáy mạnh quá!

– Mà sợ à?

Việt hỏi thế, nhưng chính em cũng thấy sợ sợ... Nước lũ nổi sóng âm ỉ, mang những cây gỗ to về lao vun vút trong đêm tối. Thỉnh thoảng, chiếc xuồng tròn trành, trườn một cách khó khăn qua những xoáy nước, những cồn sóng lạnh buốt phủ bắn vào đầu của Huỳnh Thăng. Chiếc xuồng cứ nhẩy cữ, quay mũi sang phải, sang trái...

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Những bụi cây rừng, bụi cây rù rì um tùm, cành rẽ lòa xòa húc vào xuồng.

Huỳnh Thăng co đầu, rụt cổ, he hé mắt, tưởng như thấy từ đấy một cánh tay lông lá nào vớ lên thò vào xuồng, vuốt mặt cu cậu để tìm cho được mái tóc mà kéo xuống nước...

Thăng hoảng quá, kêu lên:

– Việt ơi, cái gì kia?

– Bụi tre rừng ấy mà!

– Nó có nhảy vào xuồng mình không?

– Không. Nó là cây mà nhảy vào sao được! Thôi, bỏ tấm ván trể xuống, cá nhiều lắm rồi!

Dưới lườn thuyền, cá linh kêu lầm rầm thành một âm thanh nho nhỏ khắp cả dòng sông. Dưới ánh trăng, bầy cá nhảy tung tăng như đùa giỡn, trắng lóa mặt sông. Đàn cá bị mùa lũ cuốn đi tận các tỉnh miền dưới, sinh đẻ xong giờ mới kéo nhau reo hò về lại nguồn. Cá trắng cả khúc sông, kêu rền mặt nước. Đụng phải tấm ván trắng của Thăng thả xuống, chúng nhảy vút lên, rải trắng bạc cả từ mũi đến lái xuồng. Con thì nhảy quá mạnh, tung vào bên trái mới giã giữa lán xuống. Con thì phóng lên cao, rồi lao thẳng xuống đáy xuồng như một ánh chớp.

Xuồng mới đi có hai trăm thước mà cá đã vào kín đáy thuyền.

Huỳnh Thăng mừng quýnh, vệt đóng cá thành lỗ trống để đặt chân bước ra trước. Đóng cá linh nhót nhọt, lạnh lạnh ngọ nguậy ngáp đến mắt cá chân.

Việt cố lái mũi xuồng vào ngay giữa luồng cá về. Tức thì bầy cá phóng bán mạng vào xuồng, vào đầu cổ, mặt mũi, vào cái đầu nhẩn thín của Huỳnh Thăng. Cu cậu nhắm mắt, hoảng hốt la lên:

– Việt ơi! Chèo vô bờ! Chèo vô bờ đi, nhiều quá rồi!

Nhưng Việt quá ham mê, không nghe thấy gì cả. Cu cậu chỉ dán mắt vào luồng cá đang đi đặc sông.

Cạnh đó, hơn hai chục xuồng trẻ cá cũng đã đầy đang tìm cách tránh luồng cá. Họ gọi vang sông:

– Bà con ơi. Cá về đây sông, nhiều lắm!

– Hãy chèo tránh luồng cá này đi, chìm xuồng đấy!

Chợt thấy xuồng hai chú bé, một ông già hốt hoảng gọi sang:

– Chèo vô bờ tránh luồng cá ngay, hai thằng nhỏ.

Việt vừa cố chèo, vừa đáp:

– Không, cháu còn phải bắt nhiều nữa kia! Phải mua trống kia mà!

Nhưng ông già đã cặp xuồng lại, không nói không rằng, kéo xuồng Việt vào bờ. Hai chiếc xuồng đi đến đâu, bầy cá nhảy trắng cả nước đến đấy!

Vào đến bờ, ông lão mới nói:

– Tao cấm chúng mày cho xuồng ra nữa! Nhớ không?

Ngoài khơi, từng đàn, từng đàn xuồng rẽ sóng vượt dòng.

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Việt và Thăng chèo xuống cá lần về bến. Thỉnh thoảng một con cá tra to hơn đầu gối phóng lên khỏi mặt nước, múa đôi ngạnh như hai lưỡi kiếm bạc một lúc mới chịu quày đầu mà lao xuống. Cạnh xuống, những con cá cườm tựa như chiếc quạt dát bạc, trũng lên mặt nước, lưu luyến đảo một vòng mới chịu lặn xuống...

Khi sắp đến bến lão Cai tổng, hai chú bồng thấy một chiếc xuống lạ, không phải là thuyền đánh cá, cũng không phải là thuyền tản cư về. Vì tất cả xóm này, không ai đậu xuống ghe ở bến lão Cai tổng cả. Còn nếu người nhà Thần Nước Mặn đi, thì một là không đi vào giờ này, hai là nhà ấy không có xuống con thuộc loại này.

Chiếc thuyền chèo rất nhanh, luồn theo những bóng tối, đâm vào bến lão Cai tổng.

Việt vội ngừng tay chèo, chụp cành tre, neo xuống lại theo dõi. Từ dưới chiếc xuống bí mật ấy, hai bóng đen cấn thận bước lên rất nhanh. Trên bờ hiện ra một bóng đen lù lù như người què.

Rồi cả ba biến rất nhanh qua chiếc cổng sắt...

Hai em vội vã chèo nhanh về nhà. Mái chèo Việt vấp mái, vì đôi tay em đã run tợn rồi!

Thấy hai thúng cá tươi, bé Ái mừng quá, tung chăn dậy, thao láo mắt nhìn. Em thích thú nhìn thật kỹ những cái mang đỏ hồng đang ngáp ngáp. Rồi bồng Ái bùi ngùi nghĩ rằng đem chúng đang sống như thế này mà bán thì thật là tội nghiệp!

Bé Ái đây hai thúng cá lại thật kỹ, kéo nó bị lạnh suốt đêm nay!

Em lén mẹ, mang ra cho Thăng và Việt hai củ khoai còn bốc hơi.

Việt và Thăng ngón khoai, kéo tay nhau chạy bay ra. Ái ngạc nhiên hỏi thì hai chú trả lời lấp lửng, tự hào:

– Chà, mày hỏi mà làm gì! Người ta đi lo việc kháng chiến đây.

XII. Đả đảo chó béc-giê

Cũng trong đêm ấy, Lâm Kỳ Đạt, Mặt Dài, Lý Xích Hoài lần mò đến vườn chim lão Cai tổng.

Cái vườn sâm uất, rộng lớn này hàng đêm có hàng trăm, hàng ngàn chim đủ loại về ngủ. Hàng năm, đàn chim này sinh cơ lập nghiệp ở đây, sinh đẻ lớn lên ở đây. Ngày, chúng bay đi kiếm ăn, để đêm đến lại bay về đây ngủ. Lão Cai tổng coi đó là tài sản của lão, không cho một ai bén chân vào. Lâu lâu, lão sai Thần Nước Mặn leo lên ngọn dừa, ngọn đa, ngọn sao đầy tổ, đầy trứng, đầy chim con để bắt. Thần Nước Mặn chỉ bắt bỏ vào bị những con chim vừa đâm lông mái chèo.

Sáng ra lão cho gánh hàng gánh nặng ra chợ bán. Lão chọn những con thật béo để lại uống rượu.

Gặp những trận mưa bão, chim non rơi hàng đống trong vườn.

Những lúc ấy thì lão cắt người canh gác cẩn thận.

Chiều nay, mặt trời vừa tắt thì bọn Đạt đã nấp sẵn ở đây rồi.

Từ trong vườn, náo động lên muôn ngàn tiếng chim đủ loại đang giành tổ tranh cành.

Bầy cò nghênh cổ hàng trăm con trên những tàu dừa, cành đa. Trên những ngọn cây to, hàng trăm chú vạc quạt cánh ào ào đảo cánh một vòng quanh khu vườn, rồi mới chịu bắt đầu đi kiếm ăn. Cạnh những bác bồ nông hói đầu đang

đứng im im, đám sáo, cưỡng cũng đang đứng lú lo, đá lộn nhau ôm tởi hoặc rĩa lông cho nhau.

Có những chú chim cu, ưỡn ngực đồ sộ, chạm trở như cần ốc xà cừ, gục gặc đầu bên nhau. Từ trên ngọn dừa cao vút, hai chú sẻ ôm nhau đùa nghịch, rơi thành một đường thẳng xuống tận mặt đất mới chịu buông ra, bay vút lên. Tại miệng bông cây sao lớn, một mụ tầm bông⁽¹⁾ đang há hoác cái mỏ bẹt, giẫm bành bạch đôi bàn chân bè bè, nổi gân cổ chui vào tổ dầy ấp trứng vàng trứng ngọc của mụ mà xéo tung, làm đổ vỡ tất cả rồi! Còn hai cô chèo bẻo đen sì thì đang ra sức quạt đôi cánh đuổi bán mạng một con chuồn chuồn, vì cái dạ dày các cô chưa được đầy...

Trong bụi rậm, ba chú bé mê mẩn mở tròn mắt mà nhìn, dầy vẻ thèm thuồng. Vừa khuất mình thì Lâm Kỳ Đạt đã chui vào trước, Mặt Dài vào sau, cuối cùng là Lý Xích Hoài. Ba em nhắm hướng cây đa có cò nhiều và bồ nông đi đến. Mới đi nửa đường, mà các em đã nhặt được sáu tổ với tám chú bồ nông con. Đói quá, mấy chú chim non há mỏ đỏ chót đòi ăn. Đạt bảo khế Mặt Dài phải cố giữ tám chú chim non này đem về cho bé Ái nuôi. Biết đâu sau này, nó sẽ sinh đẻ ra thì rồi Đới chúng mình cũng sẽ có một vườn chim chẳng kém chi vườn chim này.

¹ Tầm bông: cùng loại như le le, vịt nước, nhưng nhỏ hơn. Chúng thường đẻ trong bông cây. Theo lời của nhân dân địa phương thì số trứng chúng đẻ nhiều ít tùy theo sức chứa của bông cây. Bông to chúng đẻ nhiều; bông bé chúng đẻ ít. Có khi chúng đẻ hàng năm, sáu chục trứng một bông.

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Mặt Dài nhăn mặt nói rằng thịt nó ăn thì ngon thật, nhưng nuôi nó thì rồi cái dinh lữ của mình sẽ thối hoảng thối hoắc...

Sau khi nhặt được năm chú cò con nữa, Đạt nhằm đóm lửa lập lòe ở cửa sổ mà lần đến. Cu cậu thấy hai cái bóng đen chờn vờn sau khung kính. Khi thì chúng nó kê sát vào nhau, khi thì chúng cúi gục xuống, im lặng như đang cầu trời khẩn Phật gì ấy.

Đạt cho là phen này, mình sẽ bắt được quả tang thằng Thần Nước Mặn. Nhưng chẳng may vừa lúc ấy, Mặt Dài ngã từ cành cây xuống đánh ạch một cái. Hai bóng đen liền biến mất. Ngọn đèn cũng tắt theo.

Con chó béc-giê trong nhà lồng lên. Nó sủa âm âm rồi phóng ra. Bầy ngỗng đang đứng một chân ngủ ở nhà bếp cũng rà hàng chục cái cổ cong cong sát mặt đất, đập cánh ào ào, tiến ra bao vây.

Lý Xích Hoài nhảy bổ đến ôm Đạt cầu cứu. Đạt biết nguy đến nơi, bảo nhỏ:

– Mỗi đứa một khúc cây, mau lên!

Đạt đã chụp được một khúc cây to và dài. Vừa lúc con béc-giê chồm đến Lý Xích Hoài, Đạt ráng sức bổ xuống lưng nó. Đau điếng, con chó lăn một vòng, nhe nanh nhảy bổ vào Đạt.

– Đừng cho nó cắn áo!

Đạt nhảy ra sau gốc đa, thọc gậy vào họng nó. Chỉ nghe những tiếng ngẫu ngẫu trong cổ họng nó. Bầy ngỗng cũng lượn cổ như bầy đĩa đói; xông vào cắn chân, cắn ống quần.

Mặt Dài đã tìm được cây. Chú ta kéo sệch con ngỗng đầu đàn đang dính lưng lẳng sau ống quần múa gậy xông vào cứu Lâm Kỳ Đạt đang bị con chó đê ngựa. Hoảng quá, Mặt Dài vọt chí tử vào đầu con chó. Bị một gậy vào mắt, nó buông Đạt ra nhào lộn mấy vòng, rên những tiếng ăng ăng, rớt dài dây miệng.

– Rút!

Đạt ra lệnh, vừa đánh vừa lui dần. Lý Xích Hoài thì rút trước, tả xông hữu đột với bầy ngỗng để dọn đường. Đằng sau, Lâm Kỳ Đạt và Mặt Dài kề vai nhau, liều chết mà phang túi bụi vào con béc-giê. Đạt quyết đánh một gậy vào cái mõm nó, nhưng khó mà trúng được. Gần đến giậu, Mặt Dài đá một gậy trúng vào hai chân trước con chó: nó ngã quy xuống, rống không thành tiếng, chỉ nghe oảng oảng...

Rút được ra khỏi khu vườn, ba chú bé không kịp thở.

Quần áo tả tơi, đầu cổ, mặt mũi xây xát, mồ hôi đầm đìa.

Cho đến lúc ấy, mới nghe tiếng thằng Cai tổng dốt đuốc chạy ra chửi không ngớt miệng.

Đạt vẫn thắc mắc trong bụng: “Tại sao thằng Thần Nước Mặn không bao vây mình. Hay nó sợ bị lộ mặt? Chuyện này có lẽ nên nói rõ cho bác mình biết thì hơn...”

Rồi Đạt tức giận quay sang Mặt Dài mà gắt:

– Mày mà không ngã thì tao đã tóm được quả tang nó rồi! Đứng mày là thằng ăn hại.

Mặt Dài quay lại tiếc rẻ:

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Cái gì? Vàng à, nó đang giấu vàng à? Chà chà, sao mày không cho tao biết, tao sẽ không ngã! Lấy được số vàng ấy, tha hồ mà mua trống...

Rồi hẳn khoe khoang nào là nhờ có hẳn, con chó mới chịu thua, tướng Lâm Kỳ Đạt mới thoát nạn được mà làm tướng!

Đêm đó, Đạt không sao quên được con chó béc-giê và đàn ngỗng nhà lão Cai tổng...

Em mơ thấy chúng nhảy chồm đến mà xâu xé cái trống rất mới của Đội mình.

Đạt thức dậy, lấy giấy viết hơn mười khẩu hiệu: “Đả đảo chó béc-giê! Treo cổ lũ ngỗng Cai tổng!”.

Rạng đông hôm sau, Đạt lên đến khu vườn chim dán đầy những khẩu hiệu ấy.

Cậu ta chống nạnh, ưỡn ngực, gật gù nhìn đám khẩu hiệu một lúc, nhổ mấy bãi nước bọt to tướng mới chịu ra về...

XIII. Em bé mồ côi

Kế hoạch mua trống thế là bị thất bại vì con chó béc-giê và đàn ngỗng.

Số cá bắt được, bán được ít tiền, các em giữ lấy làm quỹ của Đội.

Lúc này, giặc khủng bố gắt gao hơn. Số cán bộ trong xã phải thoát ly triệt để. Do đó mà các em phải chặn giữ tất cả số trâu của các gia đình ấy.

Chiều hôm sau, trong khi các em chuẩn bị lừa trâu ra về thì bất thần súng nổ vang, đứng ở con đường mà cán bộ về xã hàng ngày. Đạn rít vèo vèo, cày chi chít quanh mình các em...

– Tất cả chui ngay vào ngôi mộ!

Đạt thét to nhảy đến lôi bé Ái vào ngôi mộ cổ, ấn em nằm xuống cẩn thận.

Mặt mày các em biến sắc, không biết có chú, bác nào chết không? Tại sao lũ giặc vào mà các em không trông thấy? Mà chúng nó vào bằng đường nào?

Bầy trâu chạy tán loạn, nghênh đầu ngơ ngác, ghé ngo vang đồng. Khi tiếng súng im rồi, các em nghe ngóng cẩn thận mới dám lừa trâu về nhà. Gần đến nơi thì mẹ bé Ái chạy ngay ra ôm bé Ái vào lòng. Mặt bà xanh xám, đôi môi tím ngắt, run rẩy mãi mới kêu lên mấy tiếng:

– Con ơi! Ba con.... chết... rồi...

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Các em vây quanh mẹ con Ái, mím môi, nuốt nước bọt. Huỳnh Thăng kéo vạt áo lau nước mắt. Hai mắt Đạt đỏ lù, đôi tay nắm chặt. Không biết tại sao, em muốn chạy ngay đến nhà lão Cai tổng, tìm xem cái thằng Thần Nước Mặn nó còn đấy không? Đàn trâu buồn rầu dừng lại, thần thờ liếm những đọt mía khô cháy cạnh đường.

Thấy bé Ái và mẹ Ái khóc quá, các em không biết nói gì, chỉ lẳng lặng đứng quanh. Rồi tất cả đều lau nước mắt.

– Bác ơi! Về thôi bác ạ! Chúng cháu đưa bác về...

Đạt đứng gần bé Ái, mãi mới nói được:

– Em Ái, về thôi em ạ. Anh đỡ em lên lưng trâu nhé? – Đỡ Ái lên lưng trâu xong, Đạt tiếp – Ba chết rồi, em có buồn thì đến ở với các anh. Đội chúng ta sẽ nuôi em...

Những lời Đạt nói làm mẹ Ái càng mủi lòng, khóc to lên. Hai tay bà cào cào mãi xuống mặt đất, kêu những tiếng thất vọng!

Và cứ thế mà bà khóc cho đến khi mẹ Việt, mẹ Thăng, mẹ Lý Xích Hoài và chị Hai của Mặt Dài đến. Họ an ủi, dìu mẹ Ái từng bước thất thểu đi về. Mẹ Việt bảo các em:

– Các cháu lừa trâu về nhà đi! Quân nó còn phục kích, chưa rút về đâu! Không cháu nào được ra đường nghe không?

Bà quay sang bảo Đạt:

– Cháu bảo các em phải cẩn thận, chưa nên lừa trâu các chú các bác ấy về chuồng. Cứ để đó không sao!

XIX. Số tiền quý của đội

Đêm ấy, trong chuồng trâu Lâm Kỳ Đạt, các em vẫn quây quần như thường lệ. Nhưng khác với mọi hôm, người ta không thấy các em nhào lộn, tập xiếc nữa. Người ta cũng không nghe cái giọng hát bội của Lý Xích Hoài hay những lời lẽ cộc lốc của Lâm Kỳ Đạt. Giờ đây, các em đang bàn cách giúp đỡ gia đình bé Ái. Ba em chết, vẫn còn nằm tại nơi bị phục kích. Lũ giặc vẫn còn nằm rình đây để bắt cán bộ đến lấy xác.

Bàn định mãi, các em nhất trí đem số tiền bán cá giúp gia đình Ái.

Đạt và Việt được cử đi. Hai em lặng lẽ đến nhà Ái.

Trong nhà có đèn nhưng rất im lặng. Trên bộ ván giữa, mẹ Ái ngồi ủ rũ, choàng khăn rằn phủ đầu. Quanh bà, mẹ Việt ngồi nhai trầu, mẹ Thắng đang châm nước vào bình. Trong góc ván, trên bàn thờ, bé Ái đang ngồi khóc tức tưởi.

Nghe những tiếng lá rơi bên ngoài, các mẹ hồi hộp nhìn ra, mong thấy bóng dáng một chú cán bộ về lúc này.

Ngoài hè, Đạt nhìn Việt, Việt nhìn Đạt. Hai em chưa dám vào, không biết có bị rầy bị mắng gì không! Hai em định gọi Ái ra, nhưng Ái đang khóc, gọi khê nó có nghe được đâu!

Cuối cùng, Việt đánh bạo kéo Đạt bước vào. Hai em chào các mẹ rồi bước nhanh lại ngồi sát vào bé Ái. Chẳng ngờ khi nhìn các em, mẹ Ái lại mũi lòng khóc òa lên. Rồi Ái cũng khóc theo.

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Mẹ Việt bảo Đạt:

– Hai cháu ra bỏ cỏ cho trâu cháu Ái ăn đi!

Hai em bước ra chuồng trâu, nhưng tìm mãi cũng không thấy một bó cỏ nào! Hai đứa nhìn nhau và đã hiểu...

– Hết cỏ rồi! Bác ấy đang buồn nên không đi cắt được.

– Mấy con trâu này phải chịu đói mấy đêm nữa sao!

Dạt đáp gọn gàng, run run:

– Không, trưa mai chúng mình đi cắt cỏ, mỗi đứa cắt thêm cho Ái một bó.

– Phải! – Việt nhích lại gần Đạt hỏi nhỏ – còn số tiền này thì làm sao? Đưa biếu bác ấy bằng cách nào đây?

Không đành nhìn hai con trâu gõ sừng vào cổng, hai em chạy về chuồng trâu Việt gần đấy, vác đến hai bó cỏ non.

Nhìn hai con trâu nhai soàm soạp, thở phì phì, ngón lấy ngón để từng nạm cỏ non, hai em trở vào nhà...

Bây giờ thì các bà mẹ đã bàn chuyện cùng nhau, nhưng chỉ vừa đủ nghe thôi.

Việt và Đạt rón rén lại ngồi cạnh Ái. Các em nghe mẹ Việt thăm thì cùng mẹ Thăng:

– Đến bây giờ mà họ chưa về được!

– Chắc là cái lũ ấy còn phục kích!

– Phải làm sao đem bác ấy về, còn tắm rửa chôn cất nữa...

– Phải biết được cái quân ấy đã rút chưa đã chứ?

– Nhưng có ai dám ra đó đâu mà biết! Khổ cho thân bác ấy.

– Chết rồi mà không yên!

Thấy mẹ Ái nắc nắc mấy cái, hai bà mẹ nín lặng, thở dài. Mẹ Việt bảo hai em:

– Thôi hai cháu về đi, khuya rồi.

Việt đứng dậy, nhanh nhẹn rút gói vải đỏ bọc tiền quỹ của Đội đặt sau lưng bé Ái. Hai em vừa bước định ra về thì bé Ái khóc òa lên, bắt hai em phải ở lại cho có bạn. Hai em phải trở lại một lúc mới ra về được.

Trước khi ra về, Việt kể tai Ái nói rất khē:

– Có cái gói sau lưng... Đội ủng hộ...

Sợ mẹ Ái biết được, Việt bước ra rất nhanh đuổi theo Đạt.

XV. Chiếc khăn rằn

Đêm ấy, Việt ở lại ngủ cùng Đạt.

Đến khuya, ông bác của Đạt lên về được, dựng hai chú dậu. Đợi hai đứa tỉnh hẳn, bác mới nói khẽ:

– Bác phải đi ngay bây giờ. Bác dặn hai cháu chuyện này...

– Chuyện gì hở bác? Bất Thần Nước Mặn hả?

Hai em thấy ông bác trợn mắt giận dữ:

– Ai cho hai cháu nói chuyện ấy? Bất nó mà làm gì – Rồi ông bác dịu giọng nói tiếp – Bác giao chuyện này cho Đội các cháu đây. Sáng mai, hai cháu giả vờ lừa trâu xuống đồng cỏ Cây khế cho ăn. Mà phải lừa hết cả bầy đi, nhớ không?

Hai em trang nghiêm gật đầu, ra vẻ rất nhớ.

Ông bác tiếp:

– Ngang chỗ chúng nó phục kích ban chiều, các cháu cho trâu tản ra mỗi đứa một lối...

– Để làm gì hả bác? – Việt hỏi lại.

– Các cháu chú ý xem kỹ, xem tụi Tây có còn phục kích ở đấy không. Nhớ không?

– Nhớ!

– Nếu quân nó không còn phục kích thì các cháu cứ lừa trâu đi như thường. Cháu Đạt lấy chiếc khăn rằn buộc vào cổ để bên kia sông bác biết, bác sang đem ba cháu Ái về chôn.

Việt hỏi:

– Nếu chúng nó còn phục kích thì sao hả bác?

– Thì các cháu vẫn làm như không hay biết gì cả, cứ lừa trâu đi như thường lệ. Nhớ không?

Hai em gật đầu, Việt nói trước:

– Nhưng Đạt không buộc chiếc khăn lên cổ nữa, phải không bác?

– Đúng! Việt, cháu nhắc lại xem nào?

Việt nhắc lại rõ ràng, trót lọt.

– Đạt, cháu nhắc lại cho bác nghe?

Đạt cũng nhắc lại rất đúng. Trí nhớ các cháu khiến ông bác rất hài lòng. Ông lại dặn thêm:

– Sáng mai, các cháu phải chặn thêm hai con trâu của cháu Ái. Bác đã nói với nó rồi. Cương quyết đừng để cho nó đi theo!

– Tại sao vậy hả bác? – Đạt thương Ái, muốn cho Ái cùng đi theo!

– Cháu không biết sao? Ra đấy mà gặp ba nó, nó sẽ khóc lên. Rồi gì nữa, giặc sẽ bắt nó. Cháu hiểu chưa?

Đạt hoảng hốt, vội gật đầu lia lịa.

Dặn thêm một chi tiết nữa, ông bác chia tay hai cháu:

– Bác hiểu Đội các cháu đã ủng hộ tiền quỹ cho gia đình cháu Ái. Như thế là rất tốt!

Ông bác đã đi lâu rồi mà hai anh em không sao ngủ được. Không biết giặc còn phục kích ở đấy bao lâu nữa? Nếu

Hoàng Văn Bón – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

thế thì bác mình làm sao qua chiến khu được? Đạt cứ nơm nớp lo sợ cho bé Ái quá! Đêm nay, rủi nó chạy ra chỗ Tây phục kích để tìm ba nó, thì nguy hiểm biết chừng nào! Máy thẳng râu xôm, mắt đục kia sẽ bắt, sẽ giết nó mất!

Nghĩ đến đây, Đạt đâm hoảng. Em vùng dậy chạy đi. Nhưng Việt đã cương quyết giữ lại được. Việt bảo rằng mẹ Ái và các bà mẹ khác không bao giờ để nó đi như thế đâu!

Việt mơ màng sắp ngủ thì Đạt lặn qua hỏi khẽ:

– Tại sao bác tao không cho bọn mình nói đến Thần Nước Mặn hả mày?

– Ngủ đi, chắc là có chuyện gì đó thôi...

Đạt bực mình nói luôn:

– Cái thằng ấy là đáng nghi lắm! Tao đã nhiều lần thấy bác tao rình mò theo dõi nó quanh kho lúa lão Cai tổng.

– Thôi, mày đừng nói lung tung. Thằng Bảy Cối Xay nó biết được thì khó cho bác.

– Kệ mẹ cái thằng xỏ lá ấy. Lớn lên, tao sẽ làm công an thay bác tao. Những thằng như hai anh em chúng nó mà gặp tao thì, thì a lê, tao sẽ bắt chúng nó giữ tất cả trâu của cái làng mình trong tám năm... không, mười lăm năm!

Gà gáy hiệp đầu, hai em đã ngủ say..

Sáng hôm sau, làm đúng lời dặn của ông bác. Đạt chỉ huy Mặt Dài, Lý Xích Hoài, Huỳnh Thăng lừa bầy trâu chạy lung tung từ ngôi mộ cổ băng qua ngã ba Cây Đào.

Sau lưng các em, bé Ái vẫn đứng tựa thềm nhà nhìn theo mãi.

Gần đến nơi, Đạt hỏi khē Việt:

- Mày có sợ không?
- Không, mày sợ à?
- Sợ gì?

Nhưng cả hai đều nghe tim mình đập vô hồi kỳ trận.

Còn Mặt Dài thì la thét bầy trâu, đuổi theo con trâu trắng của bé Ái đang định nhảy vào ăn mía.

Huỳnh Thăng thì vừa thúc trâu vừa thổi ống tiêu.

Đạt và Việt đảo mắt nhìn khắp nơi, nhưng không thấy xác ba Ái nằm đâu cả. Hai em chỉ thấy một cảnh cây gân vệ đường, lá đã héo rồi.

Hai em gằn như nín thở, hai chân kẹp chặt vào bụng trâu.

Khi bầy trâu vượt qua chỗ ấy, Việt liếc nhìn Đạt, thở trút một hơi dài. Bây giờ em mới thấy là chiếc áo mình đã dẫm mồ hôi. Từng cơn gió lùa vào mát dịu.

Cạnh em, Lâm Kỳ Đạt quất con trâu tơ một roi, con trâu tể đi. Rồi Đạt rút chiếc khăn rằn buộc hai vòng quanh cổ. Ngón tay út chạm vào chiếc lục lạc bạc, rung lên mấy tiếng thanh thanh, âm ầm... Bác mình bảo là chính ba con Ái đã công ba mình chạy hơn mười lăm cây số về tận nhà, ba mình mới chịu nhắm mắt! Ba con Ái đã nhận cái lục lạc này từ tay ba mình, rồi ông ấy đeo vào cổ mình. Bây giờ ba Ái không còn nữa. Giá mà mình đeo chiếc lục lạc này vào cổ con Ái thì hơn! Bây giờ nó cũng giống mình thôi!

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Em liếc nhìn sang bên kia sông, chỉ thấy hàng cây gạo đầy hoa rủ xuống sát mặt nước, những bụi tre vàng úa, rậm rì...

Trên một ngọn tre uốn cần câu, một con chim chàng làng ⁽¹⁾ kêu từng chập rồi buông cánh sà xuống mặt nước.

– Mình không thấy bác ấy đứng chỗ nào? Chắc là bác ấy đang chuẩn bị về tìm ba con Ái đấy!

Việt nheo mắt trái ra hiệu:

– Nín đi, đừng nói gì hết!

Từ sáng cho đến trưa, hai em không an tâm mà vui đùa gì nữa!

Đạt phân công từng em luân phiên nhau leo lên chót vót ngọn xoài canh gác giặc cho các chú, các bác ở nhà lấy xác ba bé Ái.

Em nào cũng làm nhiệm vụ một cách trang nghiêm khác thường.

Thỉnh thoảng, Đạt leo lên đứng cạnh người gác, bậm môi, nhìn quanh làng một lần. Cái làng của em vẫn êm ả, vẫn đẹp đẽ như ngày nào ngày nào...

Em nghĩ thầm: giá mà thấy bóng dáng Thần Nước Mặn men ra bốt, chắc chắn là Đội mình sẽ ăn thua ngay với nó!

Đến trưa, sau khi ăn cơm xong, Đạt phân công Huỳnh Thăng coi trâu, còn bao nhiêu thì đi cắt cỏ cho trâu bé Ái ăn

¹ Loài chim nhỏ, lông xám, đuôi dài, mỏ có răng sắc, ăn sâu bọ. (Bt)

trong hai đêm tới. Mỗi đứa một bó cũng chẳng là bao, các em đồng ý ngay.

Chỉ có Mặt Dài thì vì ăn no căng bụng, hơi lười biếng phàn nàn một tí thôi.

Dưới ánh nắng gay gắt, lưỡi liềm trong tay các em liếm cỏ xoè xoẹt. Trên bờ, các em chắt từng đống cỏ non, óng ánh. Đạt đề người lên và bó rất gọn. Các em không mang liềm thì dùng hai tay bứt đám cỏ non dưới nước. Những ống cỏ trắng nõn sủi bọt, nồng nặc mùi bùn...

Xa kia, từ giữa dòng nước, Lý Xích Hoài và Huỳnh Thăng kéo hai bè cỏ sau lưng, bước vội vã chắc chắn.

Nắng soi xuống nước, gầy khúc và bắn trở lên những tia trắng bạc, run rẩy...

Năm em vẫn cúi rạp người, lưỡi liềm quơ thoăn thoắt từng đám cỏ dứt chân ngã rạp, trông đến mát mắt...

Sáu bó cỏ đã được dựng đứng trên bờ, từng giọt nước rơi lộp độp. Khắp người các em cũng ướt đẫm mồ hôi.

XVI. Một đêm bèo bộn

Trong đêm mưa tầm tã này, Đội các em có bao nhiêu chuyện bận rộn, khó xử! Mà toàn là những chuyện to tát chứ có phải đùa đâu!

Trong nhà, Lâm Kỳ Đạt cố bắt chước dáng điệu của ông bác: gù gù cái lưng xuống, chỉ một mắt được quyền nhắm nghiền, còn một mắt thì cố mở thật to, phải sáng suốt mà nhìn xung quanh. (Mà tập dượt như thế này cũng không phải là chuyện dễ dàng gì đâu)

Trình sát của đội thì chốc chốc lại lủi mưa chạy về báo tin, toàn những tin cần phải giải quyết thật gấp.

Mặt Dài thì báo là đã hai ngày trời mà chưa tìm được con trâu của bà Năm chạy lạc sau trận khủng bố hôm trước. Bà lão tội nghiệp ấy đã mua một nải chuối những mười hai quả để nhờ Thổ địa chỉ xem con trâu vàng trâu bạc của bà trốn ở phương nào. Nó mà không về thì bà có dùng được mười đầu ngón tay mà cày miếng ruộng cho kịp mùa mưa đâu!

Đạt trợn mắt lên bảo rằng làm gì có Thổ địa? Tây bắn súng thì nó phải chạy tìm chỗ mà trốn đó thôi!

Rồi Đạt phân công ba em phải tìm cho bằng được con trâu ấy tắm rửa sạch sẽ, dẫn về chuồng cho bà Năm. Mặt Dài, Lý Xích Hoài và một đội viên mới nữa nhận lệnh, lủi ra mưa. Nhưng Mặt Dài còn ra điều kiện là nếu tìm được con trâu thì bà Năm phải để nải chuối cúng Thổ địa cho cậu ta ăn mới đúng!

Tốp Mặt Dài vừa đi xong thì Huỳnh Thăng chạy về báo một tin vô cùng quan trọng: ở đầu làng có một bà cụ ngoài bảy mươi tuổi, sống cô đơn, đang ốm thập tử nhất sinh. Nếu không cuốc bộ sáu cây số để ra hiệu chú Xôi mua thuốc cứu chữa giùm thì bà cụ khó mà qua được hai đêm nữa! Huỳnh Thăng cảm động bảo rằng cả nhà bà đều đã bị giặc giết hết rồi!

Bé Ái đang nấu sôi lửa nôi khoai cho đội cũng chạy đến nhét vào tay Huỳnh Thăng một củ khoai lùi. Em nói rằng bà ấy đáng thương lắm. Em một hai đòi được cùng Thăng đi mua thuốc cho bà lão.

Huỳnh Thăng thì sợ nguy hiểm, cương quyết không cho bé Ái đi. Bé Ái đã xắn quần móng lợn, vén tóc gọn gàng, nhưng Huỳnh Thăng bắt em một hai phải buồng ống quần xuống, lo nấu nôi khoai cho thật chín! Có tốt thì tìm được một ít muối ớt, một ít mỡ, thế là Ái có công to lắm rồi!

Bé Ái giận quá, muốn phát khóc lên được! Lâm Kỳ Đạt phải thét to lên:

– Người ta đang tính toán việc nước đến nát cả óc ra đây! Đã không giúp mà còn làm loạn cả lên!

Bé Ái dụi tắt ngóm bếp lửa, dọa rằng nếu Lâm Kỳ Đạt mà không cho em đi mua thuốc cho bà lão hay còn ăn hiếp em nữa thì em sẽ nhịn đói suốt một tháng, không ăn một hột cơm!

Nhưng Đạt vẫn cương quyết phân công Huỳnh Thăng và một em đội viên mới đi mua thuốc cho bà lão. Em đội viên mới này được vào đội với hai kỳ công. Một là em báo Đạt biết nỗi đau khổ của bà Năm đã mất trâu. Hai là em đã anh dũng

Hoàng Văn Bón – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

vạch mặt giả dối của Bảy Cối Xay trước đây: lúc ấy, bé Ái đang đau răng, Bảy Cối Xay theo nói ngon nói ngọt mãi. Bé Ái đành để hắn lấy dây chỉ buộc răng em vào tay Cối Xay. Thế là hắn quay hai vòng thật mạnh. Bé Ái bò lê bò càng theo tay Cối Xay, khóc muốn hết nước mắt!

Đạt dặn các em phải bí mật đặt thuốc cạnh đầu giường bà lão. Phải lấy sào chọc thủng một lỗ trên mái nhà ngay đầu giường làm cho bà tưởng là gói thuốc ấy tự nó từ già ông Lang Xôi bay về cứu mình.

Nghe thế, các em thích quá, nhảy cẫng lên, cho rằng Lâm Kỳ Đạt thật quả xứng đáng là một ông tướng văn võ song toàn!

Bé Ái trở lại vui vẻ ngay. Em lụi cùi nhóm lửa nồi khoai, dẫu đôi môi ra thối phù phù.

Bây giờ thì các đội viên đã đi tứ tán mà làm phận sự cả rồi.

Cái “dinh lữ” đang ồn ào, trở lại im lặng và bí mật.

Bé Ái dâm sợ, bắt Đạt phải ngồi cạnh mình, cạnh bếp lửa nóng cháy da.

Bé Ái nũng nịu nói rằng mấy hôm nay buồn quá, chẳng anh nào bị thương hay xây xát mặt mày cho Ái bứt lá hàn the mà cứu chữa!

Đạt thấp thỏm đợi Việt đi do thám tình hình Thần Nước Mặn sao mãi đến bây giờ mà chưa thấy về?

Nồi khoai đã chín rồi. Ái dỡ ra rổ cẩn thận. Rổ khoai vẫn bốc hơi chờ đợi mà các anh đội viên vẫn còn đi biên biệt

ở xứ nào chưa thấy về? Không biết các anh ấy có bị thương tích gì không?

Đợi mãi, đợi mãi. Mưa đã tạnh mà chả thấy bóng dáng một chú nào về.

Bé Ái được phép ăn trước một củ khoai nhỏ rồi vùi đầu vào bó bã mía, ngủ say. Khuôn mặt Ái tròn trịa, đỏ hồng.

Đạt đợi mãi không được, đâm cáu gắt, tự hăm dọa rằng nếu đêm nay mà công việc không thành thì em sẽ thôi cái “tướng” này mà đi tìm trâu lạc, đi mua thuốc cho người ốm, chạy báo Tây đến cho xóm làng còn dễ chịu hơn nhiều!

Em mang sáu bó bã mía đem tấn thành bức tường kiên cố chung quanh bé Ái, dù một con mèo hoang cũng không thể chui vào được! Rồi Đạt ra đi tìm các đội viên.

Chú ta men theo bờ sông mà đi. Trời tối như mực. Khỏi xóm, ra đến cánh đồng, Đạt thấy ba đội viên của mình đang đấu lưng vào nhau, dẫn con trâu tơ của bà Năm về. Cả ba đều ướt như chuột lột. Đi một đoạn, cả ba đều trèo lên ngòi trên lưng nó, không chú nào dám đứng riêng dưới đất để dẫn cả.

Gặp Đạt, các em mừng quá, reo hò lên.

Mặt Dài khoe khoang ngay:

– Ông tướng coi đây! Ăn được mười hai trái chuối của bà ấy thật có sung sướng gì đâu! Cái con trâu quý sứ này vào giữa đám mía, ở lại một chỗ, đêm ăn, ngày ngủ! Sướng không!?

Đạt vui mừng sờ lưng con trâu, thấy nó sạch bóng qua trận mưa vừa rồi. Em bảo Mặt Dài:

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Tao sẽ lấy chuối nhà cho mày ăn, chứ không cho mày chuối nhà bà Năm! Bà nghèo lắm! Chuối nhà tao tới mười ba trái một nải, mà trái nào cũng to bằng cổ tay ông bác tao cả!

Mặt Dài khoái quá, nhưng còn cố làm ra vẻ cao thượng:

– Mày tưởng là tao thèm cái thứ chuối ấy lắm sao? Nếu bà ấy nhét tận tay tao, tao cũng không bao giờ nhận! Nhưng nếu bà ấy đem ra gốc đa cúng lão Thổ địa đã đem trâu trả lại cho bà, thì dù gặp nửa đêm, tao cũng chui vào đấy, ngồi ngón cho đến trái thứ mười hai!

Về đến gần xóm, Đạt bảo Mặt Dài và Lý Xích Hoài bí mật dẫn trâu về tận chuồng bà Năm. Còn em và đội viên mới nhanh như sóc thì men theo đường mòn đến hiệu thuốc chú Xôi đón Huỳnh Thăng.

Sáng hôm sau, bà Năm vui mừng đến rơi nước mắt, chạy sang tìm mẹ Ái:

– Kỳ lạ quá! Cái con trâu tơ của tôi lạc mất ba ngày, nay tự nó tìm chuồng mà về, lại có dây buộc cẩn thận! Mà chẳng lẽ nó tự tắm rửa, kỳ cọ sạch sẽ được hay sao? Kỳ lạ quá!

Bà ta vừa ra đi thì đứa bé cháu họ bà lão đầu xóm chạy đến, thăm thì cùng mẹ Ái:

– Bà ơi! Cô Ái đâu rồi? Bà tôi đang ốm nặng, tự nhiên đến nửa đêm thì gói thuốc sốt rét tự nó từ hiệu chú Xôi cất cánh bay về, đáp xuống cạnh đầu giường bà tôi! Gói thuốc ấy nó nói: “Bà ơi, đội chúng cháu gửi lời thăm bà đấy!”

Nói xong, em bé vẫn ngơ ngác nhìn lên mái nhà mẹ Ái một lúc mới tiếp:

– Bà ạ! Ngay đầu giường bà cháu, mái nhà lủng một lỗ! Cháu biết lắm, cái gói thuốc ấy tự nó chui vào ấy mà!

Rồi chiều hôm sau nữa, một bà đau nặng vừa khỏi cũng chạy đến hỏi mẹ Ái:

– Thật là tôi không hiểu làm sao cả. Chiều hôm qua, Tây đến đầu làng, tôi đang nằm mê man thì có ai đến hè nhà gọi văng vẳng: “Bà ơi, có đồ đạc thì cất giấu đi! Tây nó sắp vào đấy!”. Tôi ngơ ngác bò dậy nhưng không thấy ai cả. Tôi cất giấu đồ đạc xong thì Tây đến nhà thật! Bà thấy lạ không chứ!

Đôi mắt mẹ Ái long lanh. Bà nhớ lại, trong đêm vừa rồi, chính bà cũng đã được chứng kiến bọn Đạt bí mật ôm từng bó cỏ to tướng đến bỏ vào chuồng trâu cho đôi trâu của bà ăn. Bà sung sướng đến trào nước mắt. Nhưng bà không muốn nói tên những em đã làm những việc bí mật ấy.

Bà sợ làm phật ý lũ trẻ. Từ đấy, ngày nào mẹ Ái cũng gặp một vài người làng xóm chạy đến báo cho bà biết họ đã được những người lạ mặt giúp đỡ như thế nào. Đó là những gia đình thương binh, tử sĩ, những gia đình bị chiến tranh tàn phá...

XVII. Khẩu súng ngắn của Thần Nước Mặn

Cho đến bốn giờ chiều, một sự việc xảy ra đột ngột khiến mẹ Ái hoảng sợ đến tái người!

Bà đang nấu cơm thì nghe có người phóng qua hàng rào tìm cách lẩn trốn.

Từ sau nhà, bé Ái mếu máo chạy ra la lớn:

– Má! Má! Người ta đánh anh Đạt!

Bà đặt nồi cơm, chạy ra ngoài sân, vừa lúc Đạt lao đảo chạy đến. Sau em, Thần Nước Mặn gầm gừ đuổi theo.

Thoáng thấy mặt Đạt bầm tím, bà bước ra tóm cổ áo Thần Nước Mặn lại, la lớn cho lảng giềng hay:

– Anh kia! Đứng lại! Thời buổi này, anh không làm thế được đâu!

Thần Nước Mặn vùng vẫy toan đuổi tiếp theo Đạt, mẹ Ái đã la to:

– Chị Hai, thím Năm đâu! Người ta định giết thằng Đạt đây này.

Tức thì mẹ Việt, mẹ Thắng, rồi đến chị của Mặt Dài đã tất tả chạy đến bao vây Thần Nước Mặn. Được dịp, Đạt phóng tuốt ra đồng.

Chú ta đến nằm dài trên ngôi mộ cổ, cắn răng không rên một tiếng, không nói một lời. Người em mồ hôi vã như tắm.

Việt, Mặt Dài, Thăng, Lý Xích Hoài hoảng hốt, túm tụm quanh Đạt mặt đầy lo lắng.

Khi Đạt khỏe lại, Mặt Dài mới càu nhàu:

– Tao đã bảo mà! Một mình thì đừng có theo cái thằng khốn nạn đó!

Đạt vùng dậy, nổi giận:

– Hừ! Để cho nó muốn làm gì thì làm sao?

Bé Ái đã ra đến nơi, em vội vã bứt cỏ hàn the nhai đắp những vết sây sứt ở mặt, ở lưng Đạt.

Việt hỏi mãi, Đạt mới chịu nói giọng đầy ảm ức:

– Tụi bay bảo tao đi tìm thuốc trừ giòi cho con trâu bà Năm thì tao đi. Tìm khắp chỗ, chẳng đâu có. Chẳng lẽ để con trâu tơ bà ấy què chân? Tao mới đến quanh vườn lão Cai tổng... Ai có ngờ, lúc ấy tao thấy Thần Nước Mặn đang nhìn quanh quất rồi chui vào kho lúa của nó. Tao bèn chui vào bụi để rình. Tao thấy nó từ trong ấy chui ra, cẩn thận nhìn quanh quất mới trở vào. Lần này, nó lại trở ra với một cái gì giống khẩu súng ngắn của bác tao. Nó nhét vội vào một cái hộp dài, rồi leo lên giữa kho lúa. Mẹ cha nó, tao sợ quá, cố nằm lại một chút mà tay chân run không cầm được... Mà cái bày kiến vàng khốn nạn, nó bu đở cả đầu tao. Tao cắn răng, ráng chịu. Đợi cho Thần Nước Mặn bước đi, tao mới bò ra, nào ngờ nó thấy được, nó hô lớn: “Ăn trộm! Ăn trộm!”. Rồi nó phóng theo... Giá có một lưỡi dao là tao dám ăn thua với nó.

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Các chú nhìn nhau mím môi không nói một lời. Việt căn dặn các em, cấm không cho em nào được nói chuyện này với ai cả! Đứa nào hở môi sẽ bị Đội trừng phạt. Tối nay, em với Đạt sẽ báo cáo cho ông bác biết...

– Tao không cho bác tao biết đâu! Tự tao sẽ tính nợ với cái thằng chó đẻ ấy!

Nhưng tối hôm ấy, Đạt và Việt cũng thuật hết mọi việc cho ông bác nghe. Và Đạt rất vui sướng, vì lần này, bác nghe rất chăm chú, hỏi đi hỏi lại rất tỉ mỉ, chứ không chế nhạo em như những lần trước nữa.

Nghe xong, ông rút khẩu súng ngắn giắt lưng quần ra cho Đạt xem và hỏi em:

– Có giống cái này không?

Đôi mắt đen lăm lăm của Đạt sáng rực lên. Em mân mê khẩu súng, hết nhìn ông bác lại nhìn Việt:

– Không giống lắm (Em chỉ cái báng súng). Cái này hình như nó không thẳng tuột như thế này, mà nó cong cong như trái phượng khô.

Suy nghĩ một lúc, Đạt tiếp với giọng lưỡng lự, không tin đôi mắt mình lắm:

– Bác ạ, cháu chỉ thấy có cái này không thôi! (Em lại chỉ cái báng súng), – còn khúc trước thì nó bọc bằng vải trắng.

Ông bác trầm ngâm, phà khói mờ cả mặt. Vết sẹo đỏ từ tinh mũi đến má phải giật giật mấy cái. Đám đỏ rung rung. Ông già lẩm bẩm, bấm đốt ngón tay trừ cộng những gì không biết. Ông gật gù mấy cái như đang quyết định công việc với

một người thứ tư nào đấy. Ông dụi điếu thuốc, xòe rộng năm ngón tay đầy chai sọ đặt lên lưng Đạt:

– Cháu có nhớ lúc ấy là mấy giờ không?

– Cháu không biết đâu, nhưng khoảng chừng nửa buổi chiều...

– Được rồi!

Ông bác chỉ buông một tiếng như thế rồi gù cái lưng xuống, lấy thuốc ra quán. Đôi mắt hần đầy tia máu đỏ của ông âm thầm và uơn ướn, lơ lửng đôi đồng tử đục ngầu.

Ông nhìn mãi vào mặt Đạt. Không phải nét nhìn xoi mói, tìm kiếm mà là cái nhìn mơn man, hài lòng vì có đứa cháu như Đạt.

Bác đang suy nghĩ: “Thần Nước Mặn là ai? Có phải chính hắn là tên phòng nhì phân khu Tân Uyên đội lột cháu vợ Cai tổng nằm vùng này không? Có phải chính hắn đã mật báo cho giặc giết chết người cha thân yêu của Đạt không? Có phải chính hắn đã buộc chỉ để cho giặc biết đường phục kích giết chết ba bé Ái không? Đúng ra thì không nên ngăn cản lũ trẻ này đang truy đuổi đúng kẻ thù của chúng nó...”.

Ông khẽ quay sang hai đứa cháu:

– Bác muốn giao trách nhiệm này cho Đội các cháu...

– Bắt Thần Nước Mặn hả bác? Bác giao đi – Hai em nhẩy cõn lên, xắn tay áo, thắt chặt lưng quần như để sửa soạn đi bắt Việt gian.

– Không phải, hai cháu ngồi xuống đây. Chuyện ấy không phải của hai cháu đâu, mà bác muốn giao chuyện khác kìa!

Hoàng Văn Bôn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Lâm Kỳ Đạt sa sầm nét mặt, không chịu ngồi xuống. Thấy thế ông bác mỉm cười:

– Đạt ngồi xuống!

Đạt vẫn đứng, nín thình. Cậu ta đang nghĩ nhiều lắm: “Biết mà, ông ấy lại sắp cười xòa đấy. Giá không nói ra, tự làm lấy thế mà hay! Khuya nay, mình sẽ chui vào kho lúa ấy lấy khẩu súng Thần Nước Mặn đem về cho ông ấy biết tay! Chà, có khó khăn gì lắm đâu! Nó đang há mồm há miệng mà ngáy, mình vào lấy súng xong, nhét vào mũi nó một cục đất thó. Thế là xong thôi!”

– Đạt nghe bác hỏi đây! Bác Hồ đã dạy cháu như thế nào?

Đạt giật nảy người, chớp chớp đôi mắt đỏ ngầu mấy cái. Em vội rút chân đứng nghiêm, đáp:

– Phải biết vâng lời các chú, các bác... – Và cậu ta từ từ ngồi xuống.

Ông già nghiêm giọng:

– Nếu bác có làm oan ức cháu, cháu sẽ phê bình bác. Nhưng các cháu phải luôn luôn nhớ lời dạy của Bác Hồ. Bây giờ bác giao cho hai cháu việc này: Nếu thấy Thần Nước Mặn đi đâu, làm gì thì hai cháu ghi trong lòng, thuật lại cho bác rõ. Ngoài ra, không được theo dõi nó! Như vậy sẽ hỏng chuyện của các chú các bác! Hai cháu hiểu chưa?

Hai em khẽ gật đầu.

Công việc đâu đấy tạm xong xuôi, ông bác ngồi hút hết một điếu thuốc nữa.

Điều thuốc còn cháy dở trên tay mà ông đã ngủ say. Mắt trái ông nhắm nghiền như trẻ con đang say giấc, nhưng con mắt phải thì vẫn hé mở, vẫn như nhìn thấy chung quanh. Hình như ông đã rèn luyện được cái biệt tài là vừa ngủ mà cũng vừa thức.

Đạt định gọi ông dậy, nhưng Việt ngăn lại. Hai em rón rén bước ra ngoài. Kề tai Việt, Đạt nói nhỏ:

- Chúng mình canh gác cho bác ngủ?
- Màỵ đầu trên, tao đầu dưới!

Đạt xắn tay áo, đứng dưới bóng cây sầu riêng. Em không chịu đứng yên một chỗ. Hết cúi sát mặt đất nhìn xa xa, lại co giò nhảy rất nhanh từ gốc cây này sang gốc cây khác.

Đây là giờ phút mà Đạt hãnh diện, sung sướng nhất! Em lắng nghe tiếng chít chít của những con chuột đồng chạy sột soạt. Em lắng nghe tiếng quạt cánh xào xạc của những con vạc đi tìm đồng kiếm ăn.

Thình thoảng, Đạt lần mò tới chỗ Việt với tư cách là người đội trưởng. Hai em chỉ trao đổi nhau vài câu ngắn:

- Có thấy gì không?
- Có, ông sao sa xuống phía tây, vạch một đường dài quá!
- Không cho kẻ nào lọt qua được nhé!

Chỉ có thế thôi, nhưng sao hai em thấy tiếng mình run run, môi mình lắp bắp, tim mình nhảy mạnh.

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Thình thoảng Đạt lại vào xem ông bác đã thức dậy chưa? Rồi em lại nhẹ nhàng bước ra, uốn ngực điểu qua những hàng cây im lặng.

Đạt ước ao rằng giá con bé Ái ở đây, mình sẽ bảo nó nấu cho ông bác một bát cháo cá thật ngon! Hành, tiêu, ớt những thứ nhỏ nhặt ấy thì mình thừa sức tìm ra trong tức khắc. Nếu ông bác ăn không hết, mình sẽ cho con Ái một bát, rồi quất vào mặt nó:

– Này, ăn đi! Nhớ là không được khóc! Lớn rồi, có khóc thì cũng phải tìm chỗ kín kín mà khóc, có nghe không?

XVIII. Đột nhập sào huyệt Thần Nước Mặn

Sáng hôm sau, hai em vừa mở mắt thì từ ngoài hè nhà bay vào một mũi tên gỗ có dính một mảnh giấy. Trên mảnh giấy có ghi mấy dòng chữ:

Gửi tướng Lâm Kỳ Đạt.

Kẻ Mặt Dài này đã thấy Thần Nước Mặn đi đêm về, mang cả quần áo ướt lên vào kho lúa. Ta với Lý Xích Hoài đang theo dõi.

Vậy nếu là “tướng” thì hãy mau mau tiếp viện...

Người viết thư không ký tên, mà chỉ vẽ một cái mặt chiều dài gấp ba chiều ngang. Một cái chân khểnh khiu mọc từ cằm mọc xuống, dưới đầu gối có mọc bốn cái lông thật dài.

Còn kẻ đưa thì vì giữ bí mật nên không bước vào nhà, nhờ mũi tên đưa đến. Nhưng để chắc chắn hơn, từ ngoài, người ấy hỏi vọng vào:

– Có thấy mũi tên bay tới trong đó không? Em không được quyền đưa tận tay, sợ các anh biết mặt, rồi anh Mặt Dài sẽ phạt em...

Lâm Kỳ Đạt lập tức vùng dậy, đập rách hai trang đầu bộ Tam quốc của Việt quân sư, Việt thét lên, trợn mắt, xông vào Đạt. Đạt chìa lưng ra cho hấn, bảo:

– Đây, muốn đánh mấy thoi thì đánh cho hả! Mau mau lên, tao phải đi ngay đây!

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

Việt bồng bật cười, ngồi lại bàn mưu kế:

– Phải lừa trâu ra đồng ngay. Tao về nhà xin một cục thuốc lá thật ngon mới được!

Đạt ngán người, Việt gật gù giải thích:

– Hôm nay tụi mình giả đánh trận nhau, hiểu không? Phe của mày phải thắng, phe tao phải thua...

– Thắng hay thua thì cần gì đến thuốc lá ngon? Mày cứ ôm cứng bộ Tam Quốc ấy mà tìm kế. Tao đi đây! Chà... phóng một chân là tao đã bay vào cái kho thóc ấy rồi.

Việt mỉm cười, thong thả nói:

– Ấy, đừng có làm bậy, phải nghe tao! Phải lập thành hai phe vờ đánh nhau. Mà quân của mày phải đánh cho hăng, dồn tụi tao chạy bán mạng vào kho thóc... Thuốc lá là để cho thằng Cối Xay chịu canh gác con béc-giê... Chà, cái thằng ngu này, chẳng mưu kế gì cả! Chúng mình không được động đến da Thần Nước Mặn. Tụi tao rút vào đó là để do thám kho thóc thôi...

Thế là Đạt nghe ra được, đồng ý đánh trận giả. Em bảo phe của Việt phải ráng mà phòng thân.

Việt cười bảo rằng Đạt cứ thẳng tay mà đánh. Rồi Việt kể tai Đạt nói hết ý định sắp tới của mình.

Bây giờ thì tất cả lũ trẻ trong Đội, ngoài Đội đều tập trung quanh sào huyết là ngôi mộ cổ.

Tướng Lâm Kỳ Đạt cởi áo nhảy phốc lên đỉnh tấm mộ bia, nâng chiếc lục lạc trên cổ, rung ba hồi. Việt quân sư ôm bộ Tam Quốc đứng cạnh Đạt. Mặt Dài không bỏ lỡ cơ hội,

phóng đến đứng cạnh Đạt, xuôi tay xuôi chân như đòn bánh tét.

Lâm Kỳ Đạt phân phe Việt gồm có: Huỳnh Thăng, Lý Xích Hoài và hơn mười em ốm yếu khác.

Phe Đạt gồm có Mặt Dài, Bảy Cối Xay cùng với sáu tay khỏe nhất “bán trời không mời thiên lôi”.

Hai đội gào thét, khoa chân múa tay, chưa đánh mà đã đòi bắt sống nhau rồi?

Chỉ riêng Bảy Cối Xay thì ỉu xiu cái mặt đầy tàn hương.

Đạt đến hỏi thì hấn lắc đầu:

– Thuốc lá! Không thuốc thì đánh chác mà làm gì cho thêm mệt!

Việt bèn móc túi trao thuốc tận tay hấn. Hút hai hơi thật dài, hấn vẫn lắc đầu quây quậy. Hình như cái đầu rối bù ấy sinh ra chỉ để mà lắc nên nó lắc rất thạo và rất nhanh.

– Đánh trận thì đánh, nhưng ông tao cấm đứa nào bén gót vào vườn. Đây, cái lưng tao nó ra nông nổi này cũng vì tao quá mê chim mà đặt chân vào kho lúa...

Nói xong, hấn thừ mặt ra.

Việt cướp lời hấn:

– Được rồi! Tụi tao có thêm vô cái vườn hôi thối ấy mà làm gì!

Thế trận đã dàn thành hai. Tướng Lâm Kỳ Đạt tuyên bố rằng hễ đánh thì phải đánh cho “ngon”. Chết nằm tại trận, không để bị bắt làm tù binh.

Cả hai phe đều reo hò:

Hoàng Văn Bốn – Những tác phẩm tiêu biểu (tập 3)

– Để bị bắt thì còn gì là đánh giặc?

Việt dẫn binh về sát vườn lão Cai tổng mai phục.

Phe Lâm Kỳ Đạt bắt đầu hò hét, tấn công như bầy sói.

Chỉ năm phút đầu, những tay ốm yếu của Việt đã thấy rằng khó lòng mà chống cự được những tay khỏe mạnh của Lâm Kỳ Đạt. Chúng bắt đầu vắt giò lên cổ, chạy bán mạng.

Đã có nhiều em bị quân của Đạt bao vây, phải nhảy vào vườn lão Cai tổng để tìm đường rút lui.

Con chó béc-giê phóng ra, gặp Bảy Cối Xay, nó ngoắt đuôi ngáp dài rồi chạy vào!

Chỉ còn có Lý Xích Hoài và một tay cao nghêu thì cương quyết chống lại, không chịu rút lui. Lý Xích Hoài thì vì bị một dăm vào lưng, tự ái nên quyết đánh tới cùng. Tay Cò hương kia thì vì bị xé toạc chiếc áo mới, nên vừa khóc vừa kháng cự... Hai tay này đấu lưng vào nhau mà đánh chí tử! Chúng bao vây Mặt Dài, hò hét như vỡ chợ.

Trong vườn, Việt hoảng quá, hét to lên:

– Lý Xích Hoài, rút lui!

Mặc! Hai tay này vẫn đánh lui được Mặt Dài, đang cố động đồng đội phản công lại.

Kế hoạch có thể nguy rồi đây! Việt hét vào tai Lâm Kỳ Đạt:

– Màỵ không hạ được Lý Xích Hoài với cái thằng Cò hương kia thì giao cái chức “Tướng” lại cho thằng khác đi.

Lâm Kỳ Đạt gầm lên, không cần biết kế hoạch, kế hoác gì trong lúc này cả.

– À! Mày khinh tướng Lâm Kỳ Đạt này à? Hãy xem đây!

Việt hoảng sợ đưa tay đỡ một quả dấm rồi réo lên như thầy phù thủy gọi con đồng:

– Đạt! Đồ ôn dịch! Mày không bắt được hai thằng quỷ kia rút lui à?

Việt nghĩ ra mưu kế: “Phải dùng sức Đạt buộc hai thằng đầu bò này rút lui theo ý mình!” Thế là Việt vừa đánh vừa lui dần ra sau Lý Xích Hoài và tay Cò hương...

Quả thật, vừa thấy Lâm Kỳ Đạt nhẩy nhựa mồ hôi khua chiếc lục lạc ở cổ xông đến thì Lý Xích Hoài và Cò hương hoảng sợ tháo chạy vào vườn lão Cai tổng.

Quân của Lâm Kỳ Đạt bao vây ba phía, đuổi theo sát đít.

Lợi dụng lúc ấy, quân sư Việt biến vào kho lúa, leo rất nhanh lên thang, nhẩy vào giữa, lục bới khắp nơi.

Kho lúa rộng mênh mông, có nhiều khe hóc hiểm ngoắt ngoéo và ẩm ướt, tanh tanh mùi lúa mục, mùi mắm thối.

Việt lần mò theo lối hẹp giữa vách gỗ cao vút tối lờ mờ, cách biệt hẳn những tiếng động bên ngoài. Đi đến đâu, bầy chuột chạy tán loạn, khua những tiếng động kinh người.

Vẫn không tìm thấy gì, Việt đâm chán, toan rút ra. Nhưng khi quay qua trái, em thấy dưới sàn gỗ có mấy tàn thuốc lá. Em đến đây xem, ngẫm nghĩ: “Thằng Cối Xay đã lén vào đây mà hút!”. Nhưng khi xem kỹ tàn thuốc, em lại nghĩ: “Thuốc lá cô-táp thì Cối Xay làm gì có! Hay là sào huyệt của Thần Nước Mặn đây?” Em rùng mình hoảng sợ.